národní
úložiště
šedé
literatury

Výroční zpráva Národního technického muzea 2011

Národní technické muzeum
2012

Dostupný z http://www.nusl.cz/ntk/nusl-154778

Dílo je chráněno podle autorského zákona č. 121/2000 Sb.

Tento dokument byl stažen z Národního úložiště šedé literatury (NUŠL).

Datum stažení: 26.04.2024

Další dokumenty můžete najít prostřednictvím vyhledávacího rozhraní nusl.cz .

NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM

Výroční zpráva NTM 2011

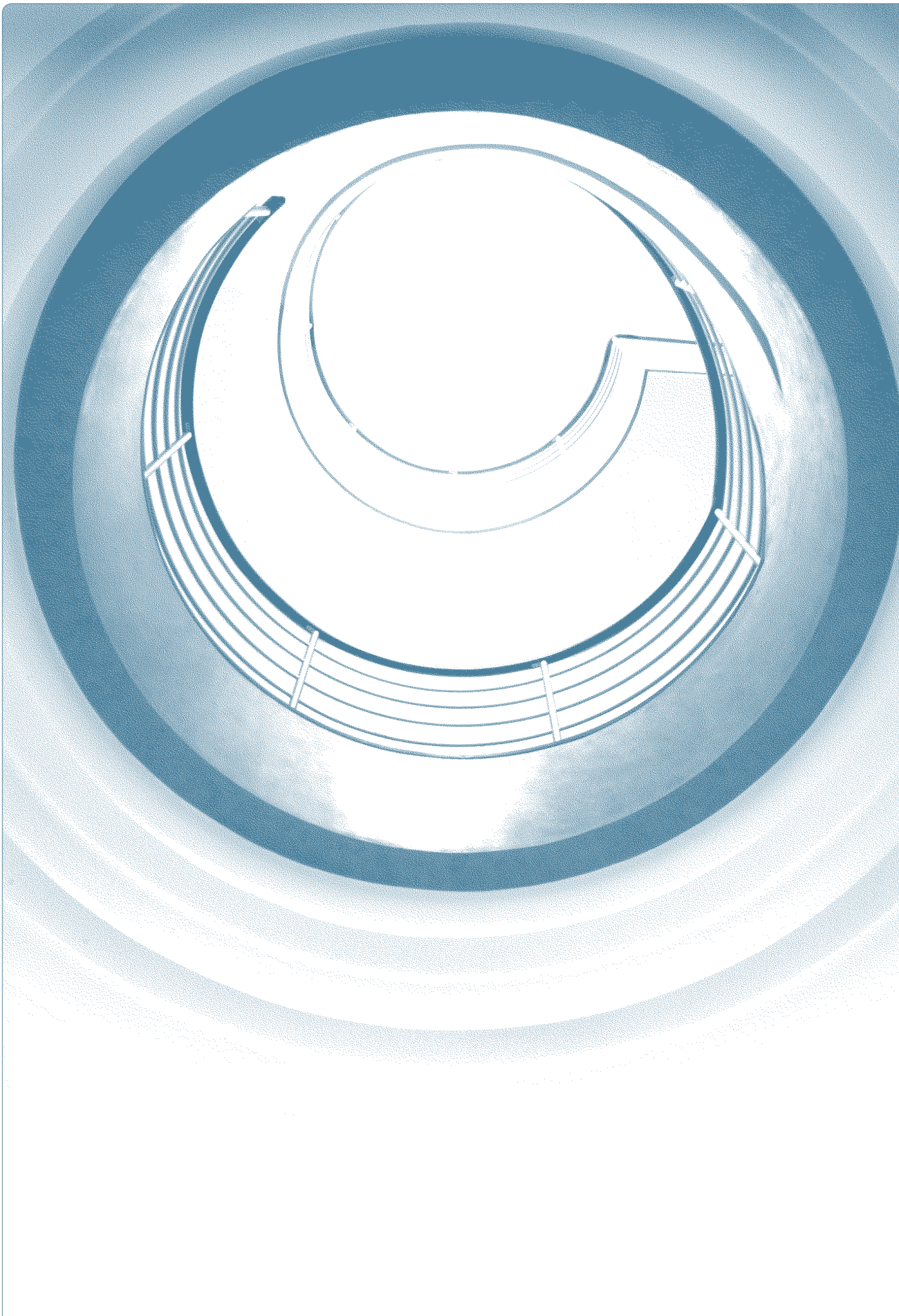

1. Údaje o zpracovateli

2. Budovy

2.1 Budova Národního technického muzea
2.2 Depozitární areál Čelákovice
2.3 Plasy
2.4 Železniční muzeum
2.5 Skladový objekt Stehlčeves
2.6 Rekreační objekt Vítkovice

3. Sbírky

3.1.1 Železniční sbírka
3.1.2 Sbírka stavitelství, architektury a průmyslového designu
3.1.3 Věda technika a průmyslová výroba
3.1.4 Statistické údaje sbírkového fondu NTM
3.2 Významné akvizice
3.2.1 Akvizice Muzea architektury a stavitelství
3.2.2 Akvizice Železničního muzea
3.2.3 Oddělení průmyslového designu
3.2.4 Oddělení elektro
3.2.5 Oddělení polygrafie
3.2.6 Oddělení foto-kino
3.2.7 Oddělení historie dopravy
3.2.8 Oddělení exaktních věd
3.2.9 Oddělení chemie
3.2.10 Oddělení techniky v domácnosti a textilního průmyslu
3.3 Konzervování a restaurování sbírkových předmětů
3.3.1 Odd. preventivní péče
3.3.2 Odd. restaurátorských dílen
3.3.3 Odd. restaurování papíru
3.3.4 Odd. depozitářů Čelákovice
3.3.5 Externí restaurování pro expozici Technika v domácnosti
3.3.6 Externí restaurování z prostředků ISO/D textilní vzorkovnice
3.3.7 Restaurování předmětů ze sbírek oddělení hornictví a hutnictví
3.3.8 Restaurování předmětů ze sbírek Železničního muzea
3.4 Vysoušení zamražených archiválií
3.5 Digitalizace sbírek

4. Věda, výzkum, badatelská střediska

4.1 Knihovna
4.1.1 Příklady nově zakoupených titulů
4.1.2 Příklady knih získaných výměnou
4.1.3 Příklady nově zaevidovaných starých tisků
4.2 Archiv
4.2.1 Celkové množství uložených archiválií
4.2.2 Výběr, zpracování a využívání archiválií

5. Vědecká a výzkumná činnost, granty
5.1 Institucionální podpora vědy a výzkumu
5.2. VISK
5.2.1 VISK 5 – RETROKON
5.2.2 VISK 8 – INFORMAČNÍ ZDROJE

6. Projekty
6.1 Centrum stavitelského dědictví (CSD) v Plasích
6.2 Tradiční vápenné technologie historických staveb a jejich využití v současnosti
6.3 Metodika a nástroje ochrany a záchrany kulturního dědictví ohroženého povodněmi

7. Konference, semináře, workshopy, pedagogická činnost
7.1 Konference pořádané NTM
7.2 Referátová účast pracovníků NTM na konferencích
7.3 Pedagogická činnost pracovníků muzea

8. Ediční a publikační činnost
8.1 Ediční činnost Národního technického muzea
8.1.1 Edice Práce z dějin techniky
8.1.2 Edice Rozpravy Národního technického muzea
8.1.3 Mimo edici
8.2 Publikační činnost pracovníků muzea

9. Prezentace
9.1 Výstavní spolupráce
9.1.1 Vynálezy a vynálezci, Národní muzeum Praha
9.1.2 Výstava Otto Wichterle-vědec a vynálezce.
9.1.3 Týden vědy a techniky, Akademie věd 1.–11. 11. 2011
9.1.4 Brněnské výstaviště a veletrhy 2012
9.1.5 Karlín – nejstarší předměstí Prahy, Muzeum hlavního města Prahy
9.1.6 Národní muzeum Praha, výstava Antonín Dvořák
9.1.7 Národní muzeum Praha, výstava Staré pověsti české
9.1.8 Polabské muzeum Poděbrady, výstava Počátky létání. Ke 100. výročí prvního vzletu v Poděbradech
9.1.9 Národní památkový ústav Praha, výstava Rožmberkové – rod českých velmožů
9.1.10 Oblastní muzeum Chomutov, výstava od Mannesmanky k VTŽ
9.2 Propagace, marketing, významné návštěvy v NTM
9.2.1 Strategie propagace Národního technického muzea
9.2.2 NTM jako Přátelské místo
9.2.3 Odpočinkové a občerstvovací zóny v muzeu
9.2.4 Významné návštěvy v NTM
9.3 Muzejní pedagogika a doprovodné programy NTM
9.3.1. Muzejní pedagogika program Enter
9.3.2 Přednáškový cyklus NTM
9.3.3 Krátkodobé výstavy
9.3.4 Doprovodné programy pro veřejnost se zaměřením na rodiny s dětmi
9.3.5 Konference a semináře – badatelské oddělení NTM
9.4
9.5 Vývoj návštěvnosti v NTM

10 Rady Národního technického muzea

10.1 Vědecká rada NTM
10.2 Redakční rada NTM
10.3 Výstavní rada NTM
10.4 Rada pro sbírkotvornou činnost

11. Personální informace, ekonomika a majetek

11.1. Personální informace
11.2. Ekonomika a majetek
11.3. Náklady a výnosy
11.4. Plnění závazných ukazatelů
11. 5 Členství v mezinárodních organizacích v roce 2011
11. 6 Zahraniční pracovní cesty zaměstnanců NTM v roce 2011

12. Činnost pracoviště zajišťujícího působnost zákona č. 71/1994 Sb.

13. Organizační schéma NTM

1. Údaje o zpracovateli

Název zpracovatele: NÁRODNÍ TECHNICKÉ MUZEUM
Právní statut: Příspěvková organizace MK ČR
Sídlo organizace: Kostelní 42, 170 78 Praha 7
IČ: 00023299, DIČ: CZ00023299
Telefon: +420 220 399 111
Fax: +420 220 399 200
E-mail: info@ntm.cz
Internetové stránky: www.ntm.cz
Způsob zřízení: Zřizovací listina vydaná MK ČR pod č. j. 17.476/2000
dne 27. 12. 2000, doplněná 9. 12. 2008, 22. 12. 2009, 17. 12. 2010, 29. 4. 2011 a 26. 4. 2012
Zřizovatel: Ministerstvo kultury ČR

Stručný přehled hlavních činností Národního technického muzea
Národní technické muzeum shromažďuje sbírky hmotných dokladů vývoje techniky, průmyslu, dopravy, architektury a vědy české i zahraniční provenience, zejména však z území České republiky. Sbírku tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti a spravuje podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy.

Ke sbírkovým předmětům pořizuje odbornou dokumentaci písemnou a podle potřeby i obrazovou, případně zvukovou. Sbírkové předměty odborně zpracovává a vytěžuje z nich poznatky o vývoji techniky, vědy a společnosti. Provádí vědecký výzkum prostředí, z něhož sbírkové předměty získává. Sbírkové předměty, odbornou dokumentaci k nim a poznatky získané jejich odborným zpracováním prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a krátkodobých výstav, vlastní publikační, vzdělávací a přednáškovou činností v České republice i v zahraničí a dalšími kulturně-výchovnými aktivitami určenými pro nejširší veřejnost, speciálně pak zejména dětem a mládeži, seniorům a handicapovaným občanům.

Zapůjčuje sbírkové předměty do expozic a na výstavy pořádané jinými subjekty v České republice i v zahraničí. Spravuje odbornou knihovnu a sbírku písemností archivní povahy. Vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace, audio a video nahrávky. Pořádá odborné konference a semináře, kulturní a vzdělávací programy.

Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty. Zpracovává odborné posudky, rešerše a expertizy.

Národní technické muzeum je zapsáno jako Znalecký ústav v evidenci Ministerstva spravedlnosti pro následující obory znalecké činnosti: Školství a kultura ,Historické přístroje z oboru exaktních věd, dějin techniky, průmyslu a socialistické industrializace, historie hornictví, metalurgie, strojírenství, spotřebního průmyslu, dopravy (pozemní, železniční, vodní a letecké), elektrotechniky, historie sdělovací techniky, stavitelství, architektury, historické technické literatury

2. Budovy

2.1 Budova Národního technického muzea

Budova Národního technického muzea na Letné, která byla od počátku navržena výhradně k muzejním účelům, je jedním z příkladů moderní muzejní budovy z první poloviny minulého století. Její počátky sahají do 20. let 20. století, kdy padlo rozhodnutí o její výstavbě. V polovině 30. let, po shromáždění potřebných prostředků, byla vypsána veřejná architektonická soutěž, jejímž vítězem se stal Milan Babuška. Stavba byla zahájena na podzim roku 1938 a zhruba dokončena v roce 1942. Výtvarné, architektonické a urbanistické kvality jsou vyjádřeny zapsáním budovy do Ústředního seznamu kulturních památek jako nemovité kulturní památky pod evidenčním číslem 41213/1–1959.

V roce 2001 byla zahájena příprava rekonstrukce budovy. Vlastní stavební práce byly tehdy rozděleny na čtyři etapy. Počátkem roku 2003 byla zahájena první etapa, druhá pak počátkem roku 2006 a v září 2006 bylo nezbytné budovu dlouhodobě uzavřít pro návštěvníky. V období let 2006 až 2008 proběhla rekonstrukce vstupního vestibulu, foyerů v jednotlivých patrech, hlavního schodiště, osobních výtahů, sociálního zázemí na všech podlažích či kinosálu pro 100 diváků a části expozičních prostor a byl vybudován nový služební vchodu. V srpnu 2008 byla budova (resp. její části v rozsahu I. a II. etapy) kolaudována. Během měsíce října a listopadu proto došlo k přestěhování většiny pracovníků odboru tvorby sbírek do nového kancelářského křídla v prostorách třetího patra hlavní budovy NTM. Přestože stěhování bylo časově i personálně náročné, bylo bezesporu pozitivním krokem, který zlepšil pracovní podmínky všech dotčených pracovníků.

V roce 2009 byla stejně jako v předcházejících etapách zpracována projektová dokumentace Ing. arch. Zdeňkem Žilkou a vydáno stavební povolení pro III. etapu rekonstrukce, která zahrnuje zejména prostory knihovny v prvním a druhém patře, expozici Foto-kino a kancelářské prostory v přízemí, prostory restaurátorských dílen v prvním suterénu a expozici Dějin železa ve druhém suterénu. Současně proběhne i celková obnova obvodového pláště budovy, rekonstrukce oplocení celého objektu a další úpravy. Na rekonstrukci obvodového pláště budovy byl proveden restaurátorský průzkum, zpracován odborný návrh opravy a vydáno Závazné stanovisko odboru památkové péče MHMP. Na konci roku 2009 byl zahájen výběr zhotovitele stavby a na základě zadávacího řízení s hodnotícím kritériem nejnižší nabídková cena byl vybrán zhotovitel firma Unistav, a. s. Celkový rozpočet III. etapy rekonstrukce je 165 mil. Kč a skutečné náklady nepřekročí 135 mil. Kč. Rekonstrukce budovy byla zahájena ve druhém čtvrtletí 2010 a v průběhu roku proběhla oprava jižní fasády a podařilo se dokončit a postupně předat do užívání kancelářské prostory v prvním suterénu a veřejné prostory (dva expoziční sály a prostor pro prodejnu v přízemí a prostor restaurace a kuchyňského zázemí v prvním suterénu). V roce 2011 pokračovali práce na fasádě budovy a střešním plášti, v prostorách expozice Dějin železa ve II. suterénu, na celkové rekonstrukci prostoru restaurátorských dílen v I. suterénu, byly dokončeny prostory knihovny ve II. patře a administrativní prostory v přízemí, probíhali práce na venkovních komunikacích. Termín dokončení III. etapy rekonstrukce je plánován do konce června 2012.

2.2 Depozitární areál Čelákovice

Během roku 2011 se stěhovaly sbírkové předměty ze starých depozitářů v hlavní budově do obou nových depozitářů v Čelákovicích. Šlo o sbírky: hodiny, technika v domácnosti, fyzika, astronomie, elektro a akustika, sbírkové předměty Železničního muzea. Sbírkové předměty prošly pečlivou kontrolou a očistou. Transport probíhal hladce díky zavedení centralizovaného mechanismu stěhování sbírek a evidenční přehlednosti.

K 31. prosinci 2011 byly jednotlivé depozitáře v hale CD1 zaplněny takto: přízemí jeřábové haly 100 %, vestavěná část jeřábové haly 95 %, pojízdné paletové regály 95 %, velkorozměrné předměty 90 % a jednotlivé kóje 85 %. Hala CD2 byla k 31. prosinci 2011 zaplněna takto: pojízdné paletové regály 50 %, pevné regály (sbírka elektro a exaktní vědy) 70 %, malé pojízdné regály (oddělení foto kino, hodiny) 70 %, hala dopravní techniky 75 %. Dočasně je zde uložena knihovna, archiv a mapová sbírka.

Dne 12. července 2010 byla zahájena výstavba nové depozitární haly č. 3. Tato třípodlažní hala bude určena z menší části pro uložení drobnějších trojrozměrných sbírkových předmětů na ploše zhruba 800 m2. Především je však budována pro uložení archiválií a to na ploše cca 2000 m^2. Objekt bude určen pro uložení archiválií Muzea architektury a stavitelství, archivu dějin techniky, archivu historických map, archivu fotografií a fotografických negativů. Bude zde umístěna část knihovního fondu, sbírka obrazů, sbírka sádrových odlitků architektonických detailů staveb a sbírka textilu. Jelikož se jedná o prostoru, ve které

byla plánována aktivní práce odborných zaměstnanců muzea, budou v depozitární hale vedle místnosti pro základní očistu archiválií a sbírkových předmětů, také dvě místnosti umožňující inventarizaci archiválií, resp. práci se sbírkovými předměty. Objekt bude mít řízené klima v souladu s obvyklými standardy pro archivní objekty a bude vybaven stabilním hasicím zařízením využívajícím vlastnosti plynu Inergen. V roce 2009 proběhla projektová příprava a byl připraven výběr zhotovitele stavby. V prvním pololetí roku 2010 byl na základě zadávacího řízení s hodnotícím kritériem nejnižší nabídkové ceny vybrán generálního zhotovitel stavby, kterým je společnost Unistav, a. s. Celkový rozpočet na realizaci haly je 150 mil. Kč, skutečné náklady nepřekročí částku 118 mil. Kč. V létě 2010 došlo k zahájení stavebních prací a do konce roku byla realizována hrubá stavba. V průběhu roku 2011 byla dokončena celá stavba včetně instalace skladové technologie. Kolaudace objektu je plánována na leden 2012. Předpokládaný termín úplného dokončení stavby je jejího uvedení do provozu je plánován na druhé čtvrtletí 2012.

Dále byla v areálu Čelákovice provedena plošná oprava střešních plášťů na objektech KORD č.1 až 4, kde byla položena nová vrstva střešního modifikovaného pásu.

2.3 Plasy

Areál bývalého cisterciáckého kláštera v Plasích je místem realizace ojedinělého projektu Národního technického muzea nazvaného Centrum stavitelského dědictví. Připravovaný studijní depozitář s referenční sbírkou stavebních prvků a navazující expozicí „stavebně řemeslná huť" praktikující tradiční (leckdy již pozapomenutá) stavební řemesla, zážitkové dílny zaměřené na historické stavitelství a řada dalších aktivit mají zajistit, aby se nová instituce stala živým místem poučení, inspirace i potěšení z krásy starého řemeslného fortelu. Cílem projektu je vzorová památková obnova a následné optimální využití historických objektů v mimořádně hodnotném areálu národní kulturní památky Kláštera Plasy. Jedná se především o objekty související s hospodářským zázemím někdejšího kláštera – bývalý pivovar s klášterním mlýnem a areál hospodářského dvora. Projekt je stavebně i tématicky rozdělen do dvou částí, z nichž každá se vztahuje k jednomu z obou památkových komplexů. Základní obsahovou náplní areálu pivovaru je vznik studijního depozitáře s referenční sbírkou stavebních materiálů, prvků a konstrukcí. Zatímco návštěvnicky atraktivní část této sbírky bude prezentována formou stálé muzejní expozice zaměřené na nejširší veřejnost, studijní depozitář bude jednotlivá témata materiálově rozšiřovat a bude v odlišném návštěvnickém režimu k dispozici především zájemcům s hlubším zájmem o danou problematiku. V navazujícím areálu hospodářského dvora bude historické stavitelství prezentováno jednak formou interaktivního didakticko zážitkového stavebního dvora, jednak zde bude zázemí pro tzv. stavebně řemeslnou huť. Ta chce v ideové rovině navazovat na myšlenku středověkých všestranně zaměřených stavebních společenstev a umožnit praktikování a předávání tradičních technologických dovedností. Rovněž sem je situováno zázemí pro další vzdělávání a pro setkávání odborné veřejnosti.

Kromě uvedených dvou komplexů spravovalo NTM v Plasích v roce 2010 i další vyznané památkové objekty. Jednalo se především o klášterní sýpku s unikátní dvoupodlažní středověkou královskou kaplí a o objekt bývalého opatství – prelatury. Obě tyto památky byly zpřístupněny veřejnosti formou prohlídkových okruhů a v jejich prostorech proběhla řada kulturních a společenských akcí, jejichž prostřednictvím se měli návštěvníci možnost seznámit s ideou Centra stavitelského dědictví.

V průběhu roku 2011 došlo mezi NTM a NPÚ k dohodě o změně ve správě některých objektů v areálu NKP Klášter Plasy. Bylo dojednáno, že NTM předá do správy NPÚ objekt prelatury a klášterní sýpky, zatímco od NPÚ převezme pod svoji správu objekt ležáckých sklepů. K uvedené změně dojde v prvním pololetí r. 2012, aktivity v r. 2011 však již k této dohodnuté změně směřovaly.

Kromě průběžné správy a údržby památkových objektů byla v posledním čtvrtletí 2011 realizována rozsáhlá oprava střech hospodářského dvora. Zatímco v dolní části areálu byla dokončena oprava provizorního zakrytí objektů, střešní plášť horních stájí byl kompletně vyměněn a byla provedena i oprava střechy věže (fa PROFISOL, s.r.o.). Akce ve finančním objemu 2,122 mil. Kč byla financována z účelové dotace MK ČR.

2.4 Železniční muzeum

V roce 2000 bylo vydáno usnesení Vlády ČR týkající se vybudování Železničního muzea v areálu bývalého DKV Praha střed. V roce 2002 proběhl v návaznosti na toto usnesení převod práva hospodaření s nemovitostmi z Českých drah na Národní technické muzeum. V roce 2003 bylo vydáno ze strany MKČR rozhodnutí o financování akce rekonstrukce v celkovém objemu 300 mil. Kč. Neprodleně byla zahájena příprava projektu, geodetické zaměření a výběr zhotovitele projektu. Tento proces byl v roce 2004 přerušen s ohledem na vyhlášení stavební uzávěry v uvedené lokalitě ze strany MHMP v souvislosti s připravovanou změnou územního plánu. V roce 2008 proběhl stavebně-technický a stavebně-historický průzkum budov budoucího Železničního muzea NTM. S ohledem na jejich výsledky bylo rozhodnuto, přistoupit k rekonstrukci střešních plášťů všech objektů. Jedná se o zásah, který bylo nutné provést vzhledem k havarijnímu stavu krovů a střešní krytiny. V roce 2008 byla zpracována příslušná projektová dokumentace týkající se opravy střešních konstrukcí – krovů, opravy komínů a střešních říms, výměny klempířských prvků a položení nové břidlicové krytiny. Současně byl připraven výběr zhotovitele rekonstrukce. Zadávací řízení zahájené v roce 2009 bylo, s ohledem na námitky podávané uchazeči k Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže a také v návaznosti na námitky podané NTM proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, uzavřeno až počátkem roku 2010. Následně byla uzavřena smlouva s uchazečem, který podal nejnižší nabídkovou cenu, se společností Unistav, a. s. Rozpočet akce byl plánován na 60 mil. Kč. Celkové náklady rekonstrukce střech nepřekročili 41 mil. Kč. Rekonstrukční práce byly zahájeny ve druhém čtvrtletí 2010 a ukončeny v září 2011.

V budovách Železničního muzea pokračuje čištění areálu od přístavků a přístřešků tak, aby se zmenšila bezpečnostní rizika a zároveň se areál postupně připravoval k rekonstrukci na muzejní prostory.

Pro uložení především sbírkových železničních vozidel dál slouží pronajaté depo ČD, a. s., v Chomutově, kde je prováděna 24 hodinová ostraha objektu. NTM pokračuje ve snaze objekty přiměřeně upravit v souladu s depozitární funkcí.

2.5 Skladový objekt Stehlčeves

Skladový objekt haly ve Stehelčevsi byl generálně uklizen. Nepotřebné a poškozené předměty byly zlikvidovány, a tři samostatné prostory přiděleny jednotlivým uživatelů. Velká hala – odd. restaurování – sklad dřeva a prozatímní uskladnění strojů z restaurátorských dílen po dobu rekonstrukce prostor pro dílny v hlavní budově na Letné. Prostřední hala – sklad sbírkových předmětů MAS určených do objektu NTM v Plasích. Malá hala – sklad materiálu oddělení správy budov. Objekt je pravidelně kontrolován a je zajištěna údržba a úklid včetně okolního pozemku.

2.6 Rekreační objekt Vítkovice

Národní technické muzeum je vlastníkem rekreačního objektu (horské chalupy) v lokalitě obce Vítkovice v Krkonoších. Financování provozu rekreačního střediska je prováděno z účtu FKSP zaměstnavatele a řídí se obecnými pravidly pro hospodaření s tímto fondem. Kapacita objektu, který má 4 využívané pokoje je celkově 16 lůžek. Objekt slouží nejen k rekreačním pobytům zaměstnancům muzea a jejich rodinným příslušníkům, ale i důchodcům – bývalým zaměstnancům NTM, kteří za doby trvání pracovního poměru v NTM odešli do důchodu. Volná kapacita lůžek je recipročně nabízena zaměstnancům Národního muzea. V roce 2011 byla z důvodu havarijního stavu v objektu provedena výměna AKU kamen, což dost zatížilo i rozpočet FKSP (náklady 79 206 Kč). Příjmová položka jdoucí na vrub účtu FKSP za výběr rekreačních poplatku v roce 2011 činila 13 760 Kč. Při údržbě objektu a jeho využití spolupracuje vedení muzea velmi úzce s odborovou organizací zaměstnanců NTM.

3. Sbírky

Sbírkový fond Národního technického muzea se v rámci Centrální evidence sbírek v registru Ministerstva kultury ČR dále dělí na tři podsbírky:

3. 1.1 Železniční sbírka

Sbírka pochází převážně z České republiky, částečně z území bývalého Československa a u nejstarších exponátů z Rakousko--Uherska. Ostatní zahraničí není prakticky ve sbírce zastoupeno.

Časově je sbírka vymezena obdobím od počátku 19. století, počínaje stavbou koněspřežných drah po dnešek, s důrazem na století 20., ze kterého je ve sbírce soustředěno nejvíce exponátů představovaných výrobky domácího průmyslu. Železniční sbírka byla založena a systematicky doplňována již od okamžiku založení Technického muzea v roce 1908. Souborem modelů a dalších drobných artefaktů byla zastoupena již i v první expozici muzea, zpřístupněné veřejnosti v roce 1910 ve Schwarzenberském paláci v Praze na Hradčanech, od r. 1941 pak v pražské Invalidovně. Skutečná železniční vozidla však bylo možno veřejnosti představit až po druhé světové válce, kdy začalo NTM užívat svou novou budovu v Praze na Letné (1947), i když nejstarší parní lokomotiva KLADNO z roku 1855 byla do sbírek zařazena již v roce 1921. Největší akvizice železničních vozidel se realizovaly po roce 1970 v souvislosti s přechodem na novou trakci u ČSD. Všechna kolejová vozidla i většina dalších drobnějších železničních artefaktů byla do sbírky věnována Českými, resp. Československými dráhami. Sbírka kolejových vozidel je rozdělena do tří částí: 1) první část je od konce 40. let 20. století součástí stálé expozice v dopravní hale NTM na Letné 2) druhá část, zahrnující provozovatelná vozidla, je příležitostně prezentována při různých železničních výročích a je dočasně zapůjčena železničním provozovatelům, 3) třetí část, obsahující exponáty čekající na renovaci, je deponována.

Rozhodující část sbírky tvoří 109 kolejových vozidel (lokomotiv všech trakcí, vozů všech provedení, drezín a traťových vozíků), ve velké většině používaných Českými dráhami či jejich předchůdci na území našeho dnešního státu. Vedle toho sbírka obsahuje rozsáhlou kolekci modelů kolejových vozidel v různých měřítcích, soubor historických signálních a zabezpečovacích zařízení, ukázky traťových svršků různých soustav, ukázky uniforem železničních zaměstnanců, železniční předpisy a další související exponáty. Převážná většina předmětů železniční sbírky je kovových.

3.1.2 Sbírka stavitelství, architektury a průmyslového designu

Sbírka pochází z českých zemí, především z Prahy a Čech u oborů architektury a stavitelství a z celého území v případě průmyslového designu. Zahraničí je ve sbírce zastoupeno především projekty a stavbami českých tvůrců v evropských zemích a významnými průmyslově vyráběnými předměty význačných zahraničních designérů z konce dvacátého století.

Časově je sbírka vymezena počátkem devatenáctého století a současností, s důrazem na druhou polovinu devatenáctého století a první polovinu století dvacátého u architektury a stavitelství a druhou polovinu dvacátého století u průmyslového designu. Obory architektury a stavitelství jsou dokumentovány systematickou sbírkotvornou činností od založení Technického muzea v roce 1908, přičemž do sbírek byly díky časovému posunu při přejímání pozůstalostí tvůrců získány i některé starší soubory – projekty českých architektů z období historizujících slohů a rané secese, v případě stavitelství také stavitelské modely a archiválie z první poloviny devatenáctého století. Průmyslový design začal být systematicky sbírán po založení samostatného oddělení průmyslového designu v roce 1994. Dokumentuje především těžké strojírenství, stroje a nástroje, design dopravních prostředků, spotřební průmysl, osvětlovací tělesa, hračky, mobily a kinetické objekty. Sbírky architektury a stavitelství byly veřejně vystaveny v letech 1917–1941 ve Schwarzenberském paláci na Hradčanech, po jejich přestěhování do karlínské Invalidovny pak jen prostřednictvím odborných výstav. Část sbírky architektury, stavitelství a designu je v současnosti vystavena ve stálé expozici českého umění 19. a 20. století ve Veletržním paláci.

Všechny tři obory jsou významně dokumentovány archiváliemi – pozůstalostmi a osobními archivy význačných tvůrců (skicy a náčrty, výkresy a plány, osobní dokumenty, fotografie), kromě toho v neméně důležité míře také trojrozměrnými předměty (modely významných budov a jejich částí, modely sochařské výzdoby budov, stavitelské modely inženýrských děl – mosty, vodní stavby, krovy – a stavební detaily, modely, prototypy a významné sériově vyrobené průmyslové výrobky). Součástí sbírky jsou rovněž odborné publikace, časopisy a jiné tiskoviny, získané v rámci jednotlivých akvizic tvůrců. Z materiálů převažuje

u archiválií papír a fotografický materiál včetně negativů, u trojrozměrných předmětů pak kov, dřevo, sklo, sádra a papír u architektonických a stavitelských modelů, sádra a dřevo u modelů a prototypů, kov a plasty u průmyslových výrobků.

3.1.3 Věda technika a průmyslová výroba

Sbírka pochází převážně z českých zemí. Podle vývojových souvislostí však přesahuje zvláště do středoevropského, ale i celoevropského a světového prostoru. V jednotlivostech je zastoupena většina v historii techniky vyspělých zemí.

Sbírka dokumentuje především období industrializace od nástupu průmyslové revoluce v 1. polovině 19. století až do současnosti. Obsahuje však i předměty starší – archeologické nálezy z protohistorického a raně historického období z oboru hutnictví a hornictví, astronomické přístroje od 16. století, výrobky a nástroje cechovních kovodělných řemesel aj. Sbírka vznikala od doby založení muzea v r. 1908, ve sbírce jsou však i kolekce starší, vzešlé ze sběratelských aktivit stavovské inženýrské školy (založena 1717), pražské polytechniky (1806), Jednoty pro povzbuzení průmyslu (1833), Českého průmyslového muzea (1873) ad. Sbírky až do zestátnění (1951) vytvářelo samostatně 29 odborných skupin Spolku technického muzea, pak sbírková oddělení, ustavená podle struktury technických odvětví. Sbírky byly poprvé zpřístupněny v r. 1910 v dočasném sídle technického muzea ve Schwarzenberském paláci na Hradčanech, poté v provizorních podmínkách pražské Invalidovny (1941) a od r. 1947 v nové vlastní budově v Praze na Letné, kde jsou ve výběru vystaveny dosud.

Sbírky NTM reflektují dějiny přírodních věd a techniky na našem území a jsou rozčleněny do 11 hlavních sbírkových skupin: exaktní vědy, chemie, potravinářství, hornictví, hutnictví, strojírenství, elektrotechnika, akustika, doprava, foto-kino, spotřební průmysl. Uvnitř skupin se dělí do 69 sbírkových fondů. Z tohoto souboru byly vyčleněny sbírky železniční techniky a sbírky architektury, stavitelství a průmyslového designu, které jsou do CES MK přihlášeny jako samostatné soubory. Sbírky tvoří především originální předměty, které dokumentují jak vývoj výrobních technologií (hornictví, hutnictví, chemie, potravinářství, strojírenství aj.), tak finálních výrobků (strojírenství, doprava, spotřební průmysl, foto-kino aj.) Součástí sbírky jsou i četné modely strojů a výrobních zařízení, které jsou pro svou velikost jinak v muzeu nedokumentovatelné. Většina předmětů je kovových, značný počet je však i ze směsných materiálů. Druhová skladba předmětů je velmi pestrá a vymyká se stručnému popisu.

3.1.4 Statistické údaje sbírkového fondu NTM

V roce 2011 bylo ve sbírkách NTM evidováno celek 57 118 evidenčních čísel. V rámci periodické inventarizace zkontrolováno 10 392 evidenčních čísel, tedy 18 % z celkového sbírkového fondu NTM. Podrobněji viz připojená tabulka.

Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů celkem k 31. 12. sledovaného roku	57 118
z toho digitalizovaných	57 118
Počet evidenčních čísel přírůstků zapsaných za sledovaný rok	332
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vyřazených ze sbírky za sledovaný rok	104
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů zapůjčených jinému zařízení	1 093
Počet evidenčních čísel sbírkových předmětů vypůjčených od jiného zařízení	14
Počet inventarizovaných (revidovaných) sbírkových předmětů za sledovaný rok	10 392
Počet zrestaurovaných sbírkových předmětů za sledovaný rok	330
z toho vlastní kapacitou	255
Počet zpracovávaných vědeckovýzkumných úkolů za sledovaný rok	5
Počet zaměstnanců muzea podílejících se na plnění vědeckovýzkumných úkolů (z ř. 0915) za sledovaný rok (přepočtený stav)	14
Počet badatelských úkonů za sledovaný rok (návštěvy, dotazy, konzultace, žádost o rešerše)	1 450

3.2 Významné akvizice do sbírkového fondu muzea

3.2.1 Akvizice Muzea architektury a stavitelství

Rozsáhlé akvizice, které jsou prováděny v souvislosti s připravovaným Centrem stavitelského dědictví v Plasích. V několika případech se jednalo o velmi rozměrné předměty (akvizice rozměrných částí příhradového mostu v Brandýse nad Labem z roku 1878, dále akvizice rozsáhlého barokního krovu z roku 1691 ze zámku a hospodářského dvora v Úněšově, který bude využit zčásti ke znovuosazení na hospodářském dvoře v Plasích, zčásti v rámci studijní expozice Centra stavitelského dědictví v Plasích). Z dalších četných předmětů zařazených do sbírky se jednalo například o kotel Strebel, rozsáhlý soubor předmětů včetně středověkých ze sbírek pedagogů na Fakultě architektury a řadu dalších).

Archiv architektury a stavitelství MAS NTM byl obohacen o nové fondy: Živana Kužela, Karla Beneše a Jaroslava Beránka.

3.2.2 Akvizice Železničního muzea

Železniční sbírka byla rozšířena o nové vozidlo. Jedná se o dvounápravový motorový vozík s montážní věží pro opravy trakčního vedení. Motorový vozík byl vyroben v roce 1947 pro potřeby traťového hospodářství. V 60. letech pak na něj byla dosazena nástavba pro potřeby oprav trakčního vedení na elektrifikovaných tratích ČSD. (i.č.: 72872).

Další významnou akvizicí byl dar kabátu úředníka Rakouské severozápadní dráhy (ÖNWB), který se zachoval ve velmi dobrém stavu.

Železniční sbírka se dále rozšířila o část pozůstalosti po Ing. Jindřichu Hálovi, zkušebním komisaři, který se stal legendou nejen mezi provozovateli parních lokomotiv. Muzeum získalo některé přístroje, které Ing. Hála používal při zkouškách parních lokomotiv i vozidel dalších trakcí.

3.2.3 Oddělení průmyslového designu

Design rekonstrukce tramvajového vozu T 6A5, diplomová práce, V. Linhart, VŠUP v Praze, katedra designu ve Zlíně, 2009 (koupě)
Litinová židle, Karl Friedrich Schinkel, 20.–30. léta 19 stol. (dar)

3.2.4 Oddělení elektro

Měřicí souprava Erich Roučka v kufříku
Telefonní manuální pobočková ústředna stojanová TESLA
Automatický telefonní hlásič času TESLA Alžběta
Soubor vzorků telefonních a sdělovacích kabelů
Gramorádio RCA 9U
Hudební skříň LE 55 – SUPRAPHON
Hudební skříň TESLA 4307A SEMIRAMIS
Přenosný gramofon SUPRAPHON GZ 646
Rozhlasový přijímač s gramofonem MARCONI MOD. 568

3.2.5 Oddělení polygrafie

Natiskový stroj Zetacont B
Sítotiskový poloautomat Grafotechna SPB3
Pohyblivý model tiskařského příklopového stroje Anger
Rozmnožovací průtiskový stroj Autotyp s kompletním příslušenstvím
Kopírovací stroj xerografický Toshiba BD-4121
Vertikální reprodukční kamera Duplomat
Psací stroje: Adler 25, Adler Tippa, AEG Carrera, Baar Special, Brosette, Consul, KS 4876, Stoewer Portable

3.2.6 Oddělení foto-kino

Zobrazovací systém Kodak PRIMS XLC Elektronic
Minilab Fuji FA Compact

3.2.7 Oddělení historie dopravy

Jízdní kolo Wanderer model 18 s kardanovým převodem z let 1900 až 1902. Jízdní kolo v původním, ale částečně nekompletním stavu bylo získáno darem. Dle dostupných informací je to jedno ze dvou na světě dochovaných jízdních kol tohoto typu a značky.

Závodní motocykl ESO 500 pro plochou dráhu z roku 1952. Motocykl byl zakoupen z finančních prostředků NTM. Jde o jeden z prvních plochodrážních strojů značky ESO. Získáním tohoto předmětu doplnilo NTM svou kolekci strojů ESO a nyní vlastní motocykly všech tří hlavních provedení (motokros, ploché dráha a silniční závody).

Prototyp motocyklu ČZ 350 typ 810 z roku 1978. Jediný dochovaný kus byl pro sbírky NTM získán díky mimořádné dotaci MK ČR z fondu ISO/C. Jde o unikátní a technicky velmi zajímavý stroj, který výrazně zkvalitní stálou expozici muzea.

3.2.8 Oddělení exaktních věd

Dalekohled, výrobce, datace: G.& S. Merz, München, 1890–1900. Astronomický dalekohled je vybaven paralaktickou montáží a uložen na dřevěném třínohém stativu, nebo na odlitku pro pilíř na pevném stanovišti. Dalekohled ohniskové délky 1300 mm obsahuje třípalcový objektiv a okulár. K dalekohledu je připevněn pomocný dalekohled – hledáček.

Dalekohled vlastnil a používal k pozorování Měsíce slavný český astronom první poloviny 20. století Karel Anděl. Byl autorem mapy, která se stala světovým standardem zobrazení Měsíce. Po Andělovi byl pojmenován jeden z kráterů na přivrácené straně Měsíce.

Oktant, výrobce, datace: Dollond, London, kolem 1830. Oktant patří k přístrojům námořní navigace. Sloužil k měření zeměpisných souřadnic na lodi. Byl prvním navigačním přístrojem založeným na principu dvojího odrazu světelného paprsku. 14 palcový oktant je tvořen dřevěným rámem se stupnicí ze slonové kosti a mosazným záměrným pravítkem. Jedná se o jeden z prvních typů oktantu, kde měřič pozoroval hvězdy průhledítky, teprve u pozdějších typů byl použit dalekohled.

Sluneční hodiny, výrobce, datace: Johann Christoph Voigtländer, Wien, kolem 1780. Zařízení sloužilo k měření času v závislosti na zdánlivém pohybu Slunce na obloze. Sluneční paprsek vrhá stín ukazatele na stupnici. Rovníkové sluneční hodiny vybavené kompasem a údaji o zeměpisných šířkách evropských měst jsou velmi kvalitní pozdně barokní prací.

3.2.9 Oddělení chemie

Do sbírky chemie byla získána mimořádná památka na počátky chemického průmyslu na našem území – keramická nádoba, tzv. retorta, v níž se pražily sirné břidlice při výrobě kyseliny sírové. Retorta pochází z poloviny 19. století.

3.2.10 Oddělení techniky v domácnosti a textilního průmyslu

Vestavěná lednice Praga, výrobce Elektro-Praga, rok výroby 1938/1939. Jedná se o lednici vestavěnou do zdi, která byla montována do bloku nových činžovních domů v ulici Milady Horákové (komplex domů tzv. Molochov – památkově chráněn). Lednice se dochovala s vnitřním vybavením a ovladači, ale bohužel bez dveří. Způsob nabytí: darem od Dr. Martin Novotný, 10. 5. 2011,

Vysoušeč vlasů Jeka, výroba: Jeka, datace: druhá polovina 30. let 20. st. Jedná se o klasický vysoušeč s poniklovaným tělem, černě lakovaným dřevěným držadlem a původním přívodním kabelem. Předmět bude začleněn ke kolekci výrobků výše uvedené československé firmy. Ve stávající sbírce máme od tohoto výrobce dochovány topinkovače, žehličky, konvici. Způsob nabytí do sbírky – Koupě – nákupní komise NK 157/2011.

3.3 Konzervování a restaurování sbírkových předmětů

3.3.1 Odd. Preventivní péče

V působnosti oddělení preventivní konzervace je metodické vedení v oblasti preventivní konzervace sbírkových předmětů; restaurátorské průzkumy a jejich interpretace; přírodovědný výzkum materiálů a technologií, restaurátorských a konzervátorských postupů monitoring a doporučení optimálních hodnot vnitřního prostředí v depozitářích, výstavách a expozicích.

3.3.2 Odd. Restaurátorských dílen

Otevřením muzea se završila dlouholetá příprava několika stovek sbírkových předmětů, které prošly konzervováním a restaurováním v Restaurátorských dílnách NTM.

Začátek roku 2011 probíhal ve znamení práce na čištění a konzervaci lokomotiv v Dopravní hale, kterou s dobrovolníky zajišťovalo Železniční muzeum. Optimální technologii čištění i konzervace navrhl kolega Štěpán Brabenec, který se prací přímo účastnil. Další pracovníci Restaurátorských dílen čistili a konzervovali demontované části pohonů a dílů, vyžadujících zvláštní péči.

Souběžně probíhaly práce na přípravě sbírkových předmětů pro další expozice, pracovníci dílen asistovali i při instalaci a ladění konečné podoby expozic. Důležitá také byla práce na bezpečném zajištění pohyblivých částí sbírkových předmětů, které jsou v dosahu návštěvníků. Významnou položkou bylo i vyčištění a konzervace automobilů a podvozků a jejich následný transport a uložení v nové depozitární hale v Čelákovicích.

S otevřením muzea přibyla i práce na údržbě expozic a odstraňování závad způsobených náporem návštěvníků a provozem. V průběhu roku nás čekala i práce na ošetření sbírkových předmětů pro expozici letectví, modelu cukrovaru a dalších předmětů pro interaktivní expozici.

Pracovníci dílen se pravidelně zúčastňují inventur sbírkových předmětů, při kterých kontrolují a posuzují aktuální stav sbírkového předmětu.

3.3.3 Odd. Restaurování papíru

Začátkem února 2011 bylo dokončeno restaurování a instalace papírových sbírkových předmětů, archiválií a fotografií do nových expozic „Tiskařství", „Astronomie" a „Fotografický atelier". Následně byly pro expozici „Fotografický atelier" vybrány další sbírkové předměty, které se začaly připravovat na výměnu, která proběhne v roce 2012.

Nadále se pokračovalo v konzervaci a restaurování sbírkových předmětů pro dlouhodobé uložení či digitalizaci, adjustaci pro převoz do nových depozitářů, inventarizaci mapové sbírky a ve spolupráci na projektech s ostatními odděleními (ISO a jiné granty).

- restaurování pro expozice, dokončení a instalace sbírkových předmětů
- restaurování pro digitalizaci či dlouhodobé uložení: MAS, ŽM, odd. Polygrafie, ANTM
- příprava exponátů pro zápůjčky a výstavy
- konzervátorský průzkum a periodická inventarizace:

Exaktní vědy – pokračování inventarizace a průzkumu mapové sbírky a atlasů.
Foto-kino – průzkum a restaurování fotografií pro výměnu v expozici.
Technika v domácnosti – restaurování sbírkových předmětů pro expozici.
Hornictví hutnictví – restaurování velkoformátových důlních map.
ANTM – konzervace a adjustace archiválií pro převoz a uložení v depozitáři v Čelákovicích.

3.3.4 Odd. depozitářů Čelákovice

Během roku 2011 se stěhovaly sbírkové předměty ze starých depozitářů v hlavní budově do obou nových depozitářů v Čelákovicích. Šlo o sbírky: hodiny, technika v domácnosti, fyzika, astronomie, elektro a akustika, sbírkové předměty Železničního muzea. Sbírkové předměty prošly pečlivou kontrolou a očistou. Transport probíhal hladce díky zavedení centralizovaného mechanismu stěhování sbírek a evidenční přehlednosti.

K 31. prosinci 2011 byly jednotlivé depozitáře v hale CD1 zaplněny takto: přízemí jeřábové haly 100 %, vestavěná část jeřábové haly 95 %, pojízdné paletové regály 95 %, velkorozměrné předměty 90 % a jednotlivé kóje 85 %.

Hala CD2 byla k 31. prosinci 2011 zaplněna takto: pojízdné paletové regály 50 %, pevné regály (sbírka elektro a exaktní vědy) 70 %, malé pojízdné regály (oddělení foto kino, hodiny) 70 %, hala dopravní techniky 75 %. Dočasně je zde uložena knihovna, archiv a mapová sbírka.

Z důvodu připravovaného stěhování depozitáře kordu č.4 bylo v předstihu započato s čistěním a konzervováním rozměrnějších a hmotnějších předmětů, především elektrických indukčních strojů v počtu 45ks a 25ks předmětů ve skupině akustika z kordu č.1.

3.3.5 Externí restaurování pro expozici Technika v domácnosti

Externě bylo zadáno k restaurování formou veřejné zakázky v uplynulém roce 19 předmětů ze sbírky Technika v domácnosti pro potřeby instalace v budované expozici. Ve veřejné soutěži byla vybrána firma Former, spol. s.r.o. (IČ: 46977139) s konečnou cenou ve výši 660 000,- Kč včetně DPH.

Specifikace sbírkových předmětů, na kterých byly provedeny požadované práce

1) Inv. čís.: 68604 – Elektrická pračka bubnová zn. Fr. Křižík
   Rozměry (cm): šířka 82, výška 92, hloubka 62
   Výrobce: Fr. Křižík, kabelovna a elektrotechnické závody a.s.
   Datace: 1925–1932
   Materiál: kov

2) Inv. čís.: 66993 – Elektrický sporák Elektro-Praga
   Rozměry (cm): šířka 54, výška 80, hloubka 60
   Výrobce: Elektro-Praga, elektrotechnická továrna s.r.o.
   Datace: 1942
   Materiál: kov

3) Inv. čís.: 65333 – Plynový sporák Mora
   Rozměry (cm): šířka 54, výška 75, hloubka 58
   Výrobce: Mora Moravia, Hlubočky Mariánské údolí n.p.
   Datace: 50. léta 20. století
   Materiál: kov

4) Inv. čís.: 66958 – Elektrický sporák Ekono Elektro
   Rozměry (cm): šířka 52,5, výška 78, hloubka 49
   Výrobce: Ekono, ČSR
   Datace: 30. léta 20. století
   Materiál: kov

5) Inv. čís.: 66976 – Elektrický sporák Sigma Brown
   Rozměry (cm): šířka 58, výška 75, hloubka 58
   Výrobce: Sigma, ČSR
   Datace: 30. léta 20. století
   Materiál: kov

6) Inv. čís.: 50734 – Elektrický vysavač značky AEG
Rozměry (cm): šířka 70, průměr 27
Výrobce: AEG
Datace: 30. léta 20. století
Materiál: kov

7) Inv. čís.: 61221 – Elektrická odstředivka Perla
Rozměry (cm): výška 66, průměr 100
Výrobce: Škoda, elektrotechnické závody Júlia Fučíka Brno n.p.
Datace: 1955
Materiál: kov

8) Inv. čís.: 64076 – Elektrická pračka značky Kovosmalt
Rozměry (cm): výška 87, šířka 85, hloubka 63
Výrobce: Kovosmalt Filakovo n.p.
Datace: 1951
Materiál: kov

9) Inv. čís.: 64749 – Plynová automatická pračka Moretta
Rozměry (cm): výška 90, šířka 60, hloubka 55
Výrobce: Mora Moravia, Hlubočky Mariánské údolí n.p.
Datace: 60. léta 20. století
Materiál: kov

10) Inv. čís.: 61263 – Automatická pračka Romo
Rozměry (cm): výška 85, šířka 60, hloubka 40
Výrobce: Romo Fulnek, n.p.
Datace: 70. léta 20. století
Materiál: kov, plast

11) Inv. čís.: 49829 – Plynová karma s kamny
Rozměry (cm): rozložené na díly
Výrobce: Karma, Karel Macháček
Datace: 20.–30. léta 20. století
Materiál: kov

12) Inv. čís.: 52607 – Kompresorová chladnička značky Bosch
Rozměry (cm): výška 115, šířka 60, hloubka 50
Výrobce: Bosch
Datace: 30. léta 20. století
Materiál: kov

13) Inv. čís.: 49839 – Elektrická lednice značky Elektro-Praga
Rozměry (cm): výška 140, šířka 70, hloubka 55
Výrobce: Elektro-Praga, elektrotechnická továrna s.r.o.
Datace: 1940
Materiál: kov

14) Inv. čís.: 49840 – Elektrická lednice značky Elektrolux
Rozměry (cm): výška 130, šířka 80, hloubka 60
Výrobce: Elektrolux
Datace: 30. léta 20. století
Materiál: kov

15) Inv. čís.: 49823 – Elektrická lednička Maneta
Rozměry (cm): výška 150, šířka 70, hloubka 60
Výrobce: Calex, Elektrosvit, Nové Zámky
Datace: 1954
Materiál: kov

16) Inv. čís.: 68615 – Průtokový ohřívač vody značky Ruja
Rozměry (cm): výška 112, průměr 50
Výrobce: Ruja, Rudolf Janeček
Datace: 30. léta 20. století
Materiál: kov

17) Inv. čís.: 65357 – Elektrická chladnička značky Elektrosvit
Rozměry (cm): výška 80, šířka 53, hloubka 50,8
Výrobce: Elektrosvit n. p., Nové Zámky
Datace: 1963
Materiál: kov

18) Inv. čís.: 54926 – Automatická pračka Whirlpool
Rozměry (cm): výška 115, šířka 84, hloubka 64
Výrobce: Whirlpool, USA
Datace: 1950–1956
Materiál: kov, sklo, plast

19) Inv. čís.: 62778 – Automatická pračka Launderall
Rozměry (cm): výška 91, šířka 60, hloubka 62
Výrobce: F. L. Jacobs Company, Michigan USA
Datace: 1947
Materiál: kov, sklo, pryž

3.3.6 Externí restaurování z prostředků ISO/D textilní vzorkovnice

V uplynulém roce byly pro restaurování a uložení textilních vzorkovnic – vzorkových knih ze sbírky Textilní výroba přiděleny neinvestiční prostředky ve výši 180 000,- Kč z dotačního programu MKČR- ISO, kapitoly D (preventivní ochrana před nepříznivými vlivy prostředí). Ty byly rozdělené na restaurování 57 ks vzorkovnic potisknutých látek inv. č. 65348/1-110 (150 000 Kč) a na pořízení cca 50 ks ochranných obalů (30 000 Kč).

V otázce restaurování vzorkovnic potisknutých látek inv. č. 65348/1-110 bylo vedením NTM rozhodnuto, že se práce zadají na celý soubor vzorkových knih, tedy 110 kusů. Vzhledem k předpokládanému finančnímu odhadu za provedené restaurátorské práce, zakázka podléhala veřejné soutěži malého rozsahu. V souladu s předpisy Ministerstva kultury a interními předpisy NTM tak byla připravena zadávací dokumentace. V soutěži zvítězila restaurátorka Tereza Kašťáková (IČ: 70126852) s celkovou cenou za provedené restaurátorské práce 294 000,- s DPH.

Druhá část přidělených prostředků se týkala pořízení ochranných obalů nestandardních rozměrů. Zde jsme vzhledem k přiděleným finančním prostředkům ve výši 30 000,- Kč přehodnotili naše požadavky na individuálně vyvíjené obaly pro každou

vzorkovou knihu a oproti původním předpokladům oslovili firmu Emba (certifikovaného dodavatele obalů z archivní lepenky, IČ:15044572). Ta s námi individuálně vyvinula tři univerzální rozměry archivních nýtovaných krabic s víkem pro 270 knih. Díky modernímu strojovému vybavení firmy a zvolenému kompromisu technologického provedení obalů se podařilo stlačit cenu na nejnižší únosnou mez. Za celkovou cenu 32 614,- Kč tak byly pořízeny obaly pro všechny vzorkovnice ve sbírce Textilní výroba NTM. Zvolené řešení umožní pracovat vlastními silami na restaurování další části vzorkových knih, kdy je po jejich ošetření bude možné odpovídajícím způsobem uložit.

3.3.7 Restaurování předmětů ze sbírek oddělení hornictví a hutnictví

Ze sbírek oddělená hornictví a hutnictví byla restaurována plynová litinová kamna, která Vojta Náprstek přivezl do Prahy ze světové výstavy v Londýně v roce 1862.

3.3.8 Restaurování předmětů ze sbírek Železničního muzea

V rámci dokončování nové instalace Dopravní haly proběhlo za pomoci dobrovolníků z řad příznivců železniční historie vyčištění a konzervace lokomotiv zde vystavených. Jednalo se o kompletní odmytí starých vrstev konzervačních nátěrů a obnovu povrchového vzhledu kovových částí lokomotivy, které byly původně v barvě kovu (ložiska, součásti rozvodu, obruče kol a pod.). Následně byly lokomotivy rekonzervovány tak, aby vzhledově odpovídali době, kdy byly provozovány na našich kolejích. Došlo rovněž k doplnění chybějících součástí tak, aby vypovídací hodnota těchto dominantních exponátů byla co nejautentičtější.

3.4 Vysoušení zamražených archiválií

V srpnu 2011 byl po devíti letech dosušen poslední balík zamražených archiválií, poškozených povodní v roce 2002. Tato náročná práce, při které se podařilo zachránit více, jak 90% zatopeného materiálu byla zakončena za účasti ministra kultury akcí a výstavou „Dosušeno".

Celkem bylo zpracováno 200m3 zamražených archiválií. Po vysušení bylo odvezeno na dezinfekci do etoxinové komory a uloženo celkem 7 530 archivních kartonů a 641 000 plánů a výkresů. V průběhu prací na novém vysoušecím pracovišti pracovalo celkem 96 stálých pracovníků a brigádníků. Celkové náklady na vybudování specializovaného pracoviště a vlastní vysoušení dosáhly 25,3 milionu korun.

I v druhé polovině roku se na VZA pokračovalo v záchraně, tentokrát fotografického materiálu a soutěžních plánů MAS, poškozených při havárii ŽM na Masarykově nádraží. Cca 16 500 skleněných negativů se bude zpracovávat i v roce 2012.

3.5 Digitalizace sbírek

Mapová sbírka

Byla zahájena systematická evidence mapové sbírky v databázi centrálního registru sbírek NTM IMBUS. V roce 2011 byla revidována první část sbírky, jednalo se o 1470 položek. Každá mapa byla fyzicky kontrolována, zhodnocen její stav, uložení, označení a proveden zápis do databáze. Zápis obsahuje základní údaje: číslo mapové sbírky, přírůstkové číslo, název, výrobce, datum. Většina kontrolovaných předmětů byla v dobrém fyzickém stavu. Předměty v nevyhovujícím stavu byly ze sbírky vyjmuty a předány do restaurátorského pracoviště NTM.

4. Věda, výzkum, badatelská střediska

4.1 Knihovna

Z důvodu plánované rekonstrukce muzea byla studovna knihovny NTM po celý rok 2011 pro veřejnost uzavřena. Přesto pracovníci knihovny poskytovali i nadále výpůjční, reprografické služby a MVS pro pracovníky muzea a informační služby pro veřejnost. Počátkem roku se zaměstnanci knihovny podíleli na přípravě otevření muzea a pomáhali kolegům při dokončovacích pracích v jednotlivých expozicích.

V rámci reorganizace muzea došlo v dubnu 2011 ke snížení pracovních úvazků v knihovně z původních 5,6 na 4 úvazky. Tomu byl následně přizpůsoben i plán práce na rok 2011.

Vzhledem k tomu, že plánované dokončení rekonstrukce knihovny bylo posunuto až na rok 2012, zaměřili se pracovníci knihovny především na postupné zpracování zatím nezaevidovaných fondů v knihovně. Počet přírůstků se tak oproti předchozím letům víc jak zdvojnásobil z 2 120 na 4 619. Stejně tak velice rychle pokračovala retrokatalogizace fondu do elektronického knihovního systému Clavius. Touto cestou přibylo do knihovního systému 4 096 knižních jednotek, plus dalších 4 300 bylo zkatalogizováno v rámci plnění grantu VISK5 RETROKON.

Po celý rok 2011 knihovna pomáhala pracovníkům NTM při přípravě dalších expozic a poskytovala své služby v co nejširším možném rozsahu.

Celkem bylo zapůjčeno 408 publikací, 1044 jednotlivých čísel časopisů, realizováno bylo 28 MVS a vypracováno 52 rešerší.

Na pomoc pracovníkům muzea při tvorbě expozic byla zaměřena i akvizice do knihovního fondu. Byly zakoupeny tituly tematicky se vztahující k nově vznikajícím expozicím či k připravovaným akcím.

Celkem bylo z rozpočtu muzea zakoupeno 275 publikací do fondu knihovny v hodnotě 58 578,- Kč.

Z grantu Česká technika bylo zakoupeno 39 převážně zahraničních publikací v hodnotě 20 284,- Kč.

Velice úspěšně se po celý rok rozvíjela výměna publikací. Touto cestou knihovna získala 137 nových titulů.

Plnění smluv s jinými institucemi obohatilo knihovní fond o 41 publikací.

Celkový počet nově získaných publikací	492 knižních jednotek
Celkové výdaje na nákup publikací	79 354,- Kč

Během roku 2011 byla realizována vazba nesvázaných ročníků časopisů v celkové hodnotě 25 350,- Kč. Celkem bylo svázáno 71 svazků.

V roce 2011 byla knihovně přidělena dotace Ministerstva kultury na program VISK5 RETROKON a v rámci projektu „Retrospektivní konverze historického fondu knihovny Národního technického muzea“ bylo metodou rekatalogizace vloženo do elektronického katalogu knihovny NTM celkem 4300 záznamů.

Zároveň knihovna ve spolupráci s dalšími knihovnami sdruženými ve Virtuální umělecké knihovně (VUK) pokračovala v provozování a dalším rozvoji Oborové brány umění a architektura ART. Byla vytvořena nová grafická podoba webových stránek brány ART, která umožnila badatelům snadnější vyhledávání v katalozích všech zúčastněných knihoven, dále byl zjednodušen vzdálený přístup do databází ESCO a Manuscriptorium.

4.1.1 Příklady nově zakoupených titulů

Zahraniční:

Mäser´s Kalkulations-Mappe z roku 1902. Jedná se o výjimečně ucelený vzorník prací tiskařské firmy Julius Maser Sohn, který poskytuje pozoruhodné svědectví o typografii kolem roku 1900.

Strassmann, Michael Philips: TESLA: die Geschichte eines Staatskonzerns und seiner Geräte der Unterhaltungselektronik. Dessau, Funk Verl. Bernhard Hein e.K., 2006

The American printer. New York 1927. Obálku navrhl Vojtěch Preissig

BUSCH, Andrea: Die Geschichte des Thüringer Automobilismus 1894–1945. Bad Langensalza, Verlag Rockstuhl, 2008

GARENFELD, Barbro: The ultimate book of pens: = Das grosse Buch der Schreibkultur. Potsdam, Ullmann, 2010

COOTE, Jack Howard Roy: The illustrated history of colour photography. Surbiton, Fountain Press, 1993

KIRCHBERG, Peter: Horch Audi DKW IFA: 80 Jahre Geschichte der Autos aus Zwickau, Stuttgart, Motorbuch Verlag, 1985

KUKOWSKI, Martin: Findbuch zu den Bestanden Auto Union AG, Horchwerke AG, Audi-Automobilwerke AG und Zschopauer Motorenwerke J.S. Rasmussen AG. 2 sv. Halle, in Kommission bei MDV, Mitteldeutscher Verlag, 2000

České:

ZEITHAMMER, Karel: Lokomotivy Ústecko-teplické dráhy + přílohy. Litoměřice, Vydavatelství dopravní literatury, 2011.

BELCREDI, Ludvík: 1000 let rodu Belcredi 1010–2010. Brno, Ludvík Belcredi, 2010

LUKEŠ, Zdeněk: Josef Gočár, Praha, Titanic, 2010

POHRIBNÝ, Jan: Kreativní světlo ve fotografii. Brno, Toner Press, 2011

Pěšák s noblesou: pocta p.t. PhDru Janu Hozákovi. Praha, [s.n.] 2010

KOVAŘÍK, Jiří: Ocelový král Karl Wittgenstein, mecenáš a sběratel (1847–1913). Kladno, Arteum, 2010

NOVÁK, Ladislav: Fenomén ČME. Praha, Gradis Bohemia, 2011

HRŮZA, Jiří: Stavitelé měst. Praha, Agora 2011

VONDRA, Roman: Po kolejích a silnicích velké Prahy: systém městské hromadné dopravy na území hl. m. Prahy v letech 1918–1945. Praha, Historický ústav, 2011

4.1.2 Příklady knih získaných výměnou

KVAPILOVÁ NOVÁKOVÁ, Michaela: Automobilka Wikov: síla – jistota – krása. Muzeum Prostějovska v Prostějově, 2010

JUNGMANN, Jan: Libeň – zmizelý svět. Muzeum hlavního města Prahy, 2010

UHLÍKOVÁ, Kristina: Zdeněk Wirth, první dvě životní etapy (1878–1939). Praha, Národní památkový ústav, 2010

FEUß, Axel: Wasser-, Wind- und Industriemühlen in Hamburg. Heide, Boyens, 2007

RIEDL, Dušan: Brněnská architektura 20. století. Brno, Památkový ústav, 1992

KOVÁŘ, Miroslav: Svědkové zaniklých staveb: katalog gotických architektonických prvků ze sbírek Muzea východních Čech v Hradci Králové. Hradec Králové, Muzeum východních Čech, 2008.

JANKÓ, Annamária: Vojenské mapovanie na Slovensku 1769–1883. Bratislava, Pamiatkový úrad Slovenskej republiky, 2010

Kamil Lhoták čili Útěcha z techniky. Brno, Moravská galerie, 2010

Josef Sudek neznámý: salonní fotografie 1918–1942. Brno, Moravská galerie, 2010

ELIÁŠ, Ondrej: Zapnuté – vypnuté – zabudnuté?: dizajn a dizajnéri podniku Tesla Bratislava 1946–1990. Bratislava, Slovenské centrum dizajnu, 2010

JÁSEK, Jaroslav: 100 let novodobé pražské kanalizace. Praha, Pražské vodovody a kanalizace, 2006

Industriální topografie: Ústecký kraj: průmyslová architektura a technické zástavby. Praha ČVUT, 2011

4.1.3 Příklady nově zaevidovaných starých tisků

Der Geöffnete Ritter-Platz: Worinnen Die vornehmsten Ritterlichen Wissenschafften und Ubungen, Sonderlich, was bey der der Fortification, Civil- Bau- Kunst, Schiff- Fahrt, Fechten, Reiten, Jagen, Antiquen so wol als, Modernen- Münzen und Medailen, Hauptsächliches und Merckwürdiges zu beobachten: In Erörterung der nothwendigsten und gewöhlisten Kunst- Wörter, wie auch einer kurtz-gefasten Beschreibung, und zierlichen Kupffer- Figuren, Denen Liebhabern zum Vergnügen, vornemlich der Politischen Jugend zu Nutzen, und denen Reisenden zur Bequemlichkeiten an das Licht gestellet werden. Hamburg, bey Benjamin Schillers, 1715

Abbildung und Beschreibung derer sämtlichen Berg-Vercks: Beamten und Bedienten nach ihrem gewöhnlichen Rang und Ordnung im behörigen Berg-Habit. Nürnberg, zu finden bey Christoph Weigeln, 1721

Bion, N. (Nicolas): The construction and principal uses of mathematical instruments.: Translated from the French of M. Bion, Chief Instrument-Maker to the french King. London, Printed by H.W. for J. Senex and W. Tailor, 1723

4.2 Archiv

4.2.1 Celkové množství uložených archiválií

V Archivu NTM je k 31. 12. 2011 evidováno celkem 596 fondů a sbírek v celkové metráži 1404,15 bm; nezpracovaná část (291 archivní soubor) tvoří 964,36 bm (68,67%), zpracovaná (305 archivních souborů) 439,79 bm (31,32%), z toho inventarizovaná (64 archivních souborů) 188,51 bm (13,42%, resp. 42,86% ze zpracované části). Všechny archivní soubory jsou evidovány v evidenčním statusu 1 jako „archivní soubory v přímé péči instituce, uložené v instituci". Evidence v programu PEVA byla vykonávána průběžně, nově bylo zapsáno 5 fondů/sbírek, 75 listů NAD bylo průběžně aktualizováno. Základní evidence archivních pomůcek obsahuje 312 archivních pomůcek.

4.2.2 Výběr, zpracování a využívání archiválií

V rámci výběru archiválií byly provedeny dvě skartační řízení, ze kterých byly získány archiválie do fondu 574 NTM. V rámci akvizic prováděných mimo skartační řízení byly získány dary či koupěmi archiválie do fondů a sbírek: 693 Jezdinský Jaroslav, 748 Sbírka plánů a výkresů (Sbírka LA), 789 Sbírka ikonografických pramenů k dějinám techniky a průmyslu, 791 Sbírka vzpomínek a rukopisů k dějinám techniky a průmyslu, 800 Sbírka fotografií, 807 Sbírka plánů a výkresů, 810 Sbírka plaket, medailí, mincí a drobné plastiky, 829 Walter Jinonice a. s. a 831 Kubinzky Friedrich, Beroun.

Zpracovávány či inventarizovány byly tyto fondy a sbírky: 574 NTM, 697 Soubor zahraničních patentových věstníků, 748 Aero Vodochody, 761 Smékal František, 769 Kabát Karel – I. Dodatek, 789 Sbírka ikonografických pramenů k dějinám techniky a průmyslu, 791 Sbírka vzpomínek a rukopisů k dějinám techniky a průmyslu, 800 Sbírka fotografií, 808 Sbírka plakátů a užité grafiky, 810 Sbírka plaket, medailí a mincí, 822 Maizner Ludvík, 823 Jawa, 828 Siemens Zličín, 833 Tesla s. p., Praha-Karlín.

K inventarizovaným fondům/sbírkám byly vytvořeny tyto archivní pomůcky: *761 Smékal František* (AP 314), *769 Kabát Karel – I. dodatek* (AP 315), *822 Maizner Ludvík* (AP 316), *807 Sbírka plánů a výkresů* (AP 317).

Pokračovalo se v konverzi papírových archivních pomůcek do programu Janus a formátu PDF. Konverze byla provedena u dalších 14 archivních pomůcek, tj. celkově je do elektronické podoby převedeno již 287 archivních pomůcek (tj. 91,4%). Průběžně je převáděna do Janusu kartotéka ke Sbírce fotografií (NAD 800), Sbírce ikonografických pramenů k dějinám techniky a průmyslu (NAD 789) a Sbírce vzorkovnic (NAD 246).

Rovněž tak pokračovala průběžná fyzická revize fondů a sbírek. Z důvodu jiných naléhavějších úkolů bylo za rok 2011 zrevidováno či revidováno 16 fondů a sbírek.

V rámci dokončení prací spojených s vysoušením archiválií postižených povodní v roce 2002 bylo identifikováno dalších 6 fondů, které byly do této doby označovány jako nedohledané. Dohledáním těchto fondů došlo ke zmenšení kategorie „nedohledaných“ na 57 fondů a sbírek.

Badatelna archivu byla po celý rok z důvodu stavebních úprav NTM a neobsazení místa služby uzavřena. Badatelské dotazy byly řešeny především telefonicky, e-mailem či poštovně, pouze ve výjimečných případech fyzickou návštěvou badatele. Do konce roku bylo zaznamenáno celkem 106 návštěv (z toho 16 návštěv pracovníků NTM) 59 badatelů (z toho 0 cizinců a 10 pracovníků NTM). Ke studiu bylo předloženo 1265 evidenčních jednotek ze 37 fondů a sbírek. Na přípravě materiálu badatelům a badatelkám se podílely všechny pracovnice a všichni pracovníci archivu. Celkem bylo zodpovězeno 193 dotazů týkajících se archivních fondů a sbírek, z nichž 29 dotazujícím (z toho 6 pracovníků NTM) byly vzhledem k charakteru dotazu vyhotoveny skeny vybraného materiálu.

Z celkového počtu 596 archivních souborů, které Archiv NTM vede v základní evidenci NAD, je 317 archivních souborů nepoškozeno, 268 archivních souborů poškozeno (křehkost a lámavost, trhliny a přelomení, plísně, voda, prach), u 11 archivních souborů tento údaj nebyl zatím zjištěn. Pokračovala záchrana archiválií poškozených povodní 2002. Na speciálním vysoušecím pracovišti NTM byly vysušeny archiválie v rozsahu 85 kartonů, 7 velkoformátových krabic a 5 úředních knih. Za rok 2011 přebaleno a vydesinfikováno bylo cca 1330 kartonů, z toho 85 kartonů na specializovaném vysoušecím pracovišti. Z důvodu omezené kapacity restaurátorského pracoviště v NTM byly prováděny konzervátorské a restaurátorské zásahy pouze u jednotlivin.

Za rok 2011 bylo digitalizováno celkem 1108 jednotlivin z 22 archivních fondů a sbírek. Všechny digitální kopie mají statut kopií studijních.

Výstavba nové depozitární haly v Čelákovicích (NH 3), ve kterém jsou pro Archiv NTM určeny nemalé depozitární prostory, pokračovala po celý rok 2011. Ve druhé polovině roku bylo započato s montáží regálové technologie, depozitář by měl být k užívání předán v prvním čtvrtletí roku 2012. Následovat bude několikaměsíční stěhování archiválií z dočasných úložišť na své finální místo v tomto depozitáři.

Pracovníci Archivu NTM se podíleli na přípravě expozic NTM formou výběru a skenování doprovodných materiálů, a to především pro expozice dopravy a foto-kino. V rámci 9. výročí pro NTM katastrofální povodně 2002 se archiv podílel na přípravě výstavy *Dosušeno! Příběh záchrany zaplavených archiválií a modelů povodní 2002*. Archiválie Archivu NTM byly zapůjčeny na výstavu Moravské galerie v Brně *Kamil Lhoták čili Útěcha z techniky* (2. 12. 2010–3. 4. 2011), na výstavu Národního muzea v Praze *Vynálezy a vynálezci* byly zapůjčeny archiválie týkající se Viktora Kaplana, Karla Klíče a Josefa Ressela.

Pracovníci Archivu NTM se účastnili některých odborných aktivit: konference *Motorismus a šlechta v českých zemích 1894–1945*, NTM Praha 19. 4. 2011; konference *Do dálek i výšek. Rekordy českých (československých) pilotů, balonů a letadel 1911–2011*, NTM Praha, 12. 5. 2011; konferenci v NTM, pořádané k *120. výročí elektrické tramvaje v Čechách*, NTM Praha 18. 7. 2011; přednáška *o technickém muzejnictví* na Filosofické fakultě University Hradec Králové v rámci Letní školy historiků, 24. 9. 2011; seminář *Vladimír List – osobnost české techniky*, NTM Praha, 4. 10. 2011.

Pracovníci Archivu NTM se podíleli na propagaci NTM i formou spolupráce s kulturními institucemi či v rámci svých odborných aktivit

V rámci spuštění nových internetových stránek NTM se pracovníci archivu podíleli na jejich úpravě, rovněž přepracovali stránky i vlastního Archivu NTM.

5. Vědecká a výzkumná činnost, granty

5.1 Institucionální podpora vědy a výzkumu

I v roce 2011 byla vědecká a výzkumná činnost v NTM realizována zejména v rámci financí MK určených na Rozvoj výzkumné organizace (RVO). Úkolem bylo navázat na Výzkumný záměr MK00002329901 – Česká technika na pozadí světového vývoje (2004–2010, MK). Řešitelský tým organizačně i po odborné stránce zaštítil konání několika konferencí a seminářů v Národním technickém muzeu. K vydání byly připraveny další monotematické svazky Prací z dějin techniky a přírodních věd a řada Rozpravy Národního technického muzea. Ve spolupráci s NZM byl vydán 47. svazek recenzovaného časopisu Prameny a studie, který byl monotematicky zaměřen na historický vývoj cukrovarnictví, přičemž autory velké části příspěvků byli pracovníci NTM. Další oblastí činnosti pracovníků oddělení byla podpora výuky dějin vědy a techniky na školách, účast na četných zdejších i zahraničních vědeckých konferencích a odborná spolupráce se sbírkovými odděleními NTM.

5.2 VISK

5.2.1 VISK 5 – RETROKON

Retrospektivní konverze historického fondu knihovny Národního technického muzea v rámci národního programu retrospektivní konverze katalogů knihoven v ČR – RETROKON

Č.j. 39013/2010 SOLK

Zadavatel: Ministerstvo kultury ČR

Cílem projektu bylo pokračování v retrokatalogizaci katalogů historických fondů knihovny NTM, které obsahují literaturu převážně z 19. století a jejichž významnou část tvoří i staré tisky ze 17. a 18. století.

Celkem bylo nově zkatalogizováno v elektronickém katalogu knihovny NTM 4 300 knižních jednotek. Retrokatalogizace byla prováděna s knihou v ruce. Všechny záznamy byly vytvářeny podle platných katalogizačních pravidel AACR2R.

Nově vzniklé kvalitní bibliografické záznamy byly následně zpřístupněny na webových stránkách v rámci elektronického katalogu NTM a zároveň i ve vyhledávačích Jednotné informační brány, Oborové informační brány ART a TECH. Všechny záznamy byly též předány do Souborného katalogu ČR – CASLIN.

5.2.2 VISK 8 – INFORMAČNÍ ZDROJE

Další rozvoj oborové brány Umění a architektura (ART)

Č.j. 1535/2011 SOLK

Společně s ostatními 8 knihovnami, které jsou zapojeny do oborové brány Umění a architektura (ART), byl získán společný grant ve VISK8/B na rozvoj této brány, který zahrnoval tvorbu nového grafického designu stránek a zjednodušení vzdáleného přístupu k licencovaným elektronickým zdrojům pro uživatele zúčastněných knihoven.

6. Projekty

6.1 Centrum stavitelského dědictví (CSD) v Plasích

Cílem projektu, jehož je NTM nositelem, je vzorová památková obnova vybraných objektů v NKP Klášter Plasy a jejich následné využití zejména pro prezentaci historického stavitelství. Projekt financovaný prostřednictvím Integrovaného operačního programu (IOP) začal být realizován v září 2009, ukončen bude v roce 2014.

V důsledku odchodu některých pracovníků z NTM došlo v průběhu roku 2011 ke zcela novému koncipování organizační struktury projektovému týmu CSD i k jeho novému personálnímu obsazení. Současně byl aktualizován harmonogram a finanční plán projektu. V rámci realizace projektu probíhala řada aktivit zahrnující zejména přípravu stavebních částí projektu. Jednalo se mimo jiné o tyto činnosti:

- posouzení dokumentace pro provedení stavby pro areál pivovaru (FRAM Konsult, a.s.),
- průzkum a dokumentace podzemních systémů v areálu hospodářského dvora (SPELEO Řehák),
- byl zahájen archeologický dohled a záchranný archeologický výzkum související se stavební a průzkumnou činností v areálu (ZIP, o.p.s),
- probíhala příprava nadlimitních veřejných zakázek na památkovou obnovu areálu pivovaru (I. etapa CSD) a na výběr projektanta areálu hospodářského dvora (II. etapa CSD), vč. rozpracování uživatelského záměru k využití těchto objektů.

Všechny práce jsou zadávány na základě výběrových řízení v souladu s metodikou EU. Projekt je pravidelně monitorován zprostředkujícím subjektem dotace (MK ČR).

V přípravě programové náplně projektu byl zásadně přepracován a doplněn elaborát rozpracovávající využití areálu budov bývalého pivovaru pro vytvoření expozice stavebních materiálů, prvků a konstrukcí a byla připravena jeho externí odborná oponentura. V rámci akvizice stavebních prvků pro expozici se podařilo především zachránit kompletní barokní krov spolu s množstvím stavebních detailů, zejména kamenických prvků, z demolovaného hospodářského dvora Podmokly na severním Plzeňsku. Krov i stavební prvky budou kromě expozičních účelů využity při památkové obnově hospodářského dvora v Plasích.

Pokračovala rovněž spolupráce s dalšími subjekty v rámci projektu CSD. Zejména ve spolupráci s Městem Plasy byl koncipován synergický projekt k projektu CSD nazvaný „Cesty klášterem – stezky k poznání". Cílem tohoto projektu, který se v současné době uchází o podporu z ROP, je mj. zásadní úprava někdejšího klášterního nádvoří tvořícího nástupní zónu do jednotlivých památkových objektů.

V rámci publicity byly vytištěny a distribuovány informační materiály o projektu. Projekt CSD byl rovněž opakovaně veřejně prezentován na odborných setkáních (např. konference „Jak jsem potkal fabriku" – Kostelec nad Č. Lesy 18. 2. 2011, konference „Dějiny staveb 2011" – Nečtiny 25.–27. 3. 2011, konference „Křesadlo 2011" – Plasy 30. 5. 2011, konference „Sladovny" – Písek, 3.–4. 10. 2011 ad.) nebo formou odborných exkursí (bienále „Industriální stopy 2011" – Plasy 30. 8. 2011, exkurse pro místní občanské sdružení NOS – Plasy 2. 9. 2011, odborná praxe katedry historie UJEP Ústí nad Labem – Plasy 1.–6. 9. 2011 ad.). V rámci tradiční „Plaské poutě" (13.–14. 8. 2011) byly cíle projektu přestaveny formou předvedení tradičního tesařského řemesla v rámci tzv. Staročeského jarmarku v areálu kláštera a v průběhu celé sezóny měli návštěvníci možnost si v klášterní sýpce prohlédnout výstavní panely výstavy „Plaský pivovar 2015".

6.2 Tradiční vápenné technologie historických staveb a jejich využití v současnosti

V roce 2011 započal projekt „Tradiční vápenné technologie historických staveb a jejich využití v současnosti" (DF11P01OVV010), na kterém se podílí: kromě Národního technického muzea dále Ústav teoretické a aplikované mechaniky AV ČR, v. v. i. a Archeologický ústav AV ČR, Praha, v. v. i. Projekt si předně klade za cíl výzkum a vývoj tradičních vápenných technologií, jenž umožní jejich opětovné využití při opravách architektonických památek. Pracovníci NTM (M. Ebel, P. Kodera) se v roce 2011 podíleli na výzkumu tradiční surovinové základny s vazbou na technologie a aplikace. Na základě historické dokumentace zpracovávali rešerše na historické technologie výroby vápna (pece) a zrání vápna, k historickým zdrojům vápenců a dalším tematům souvisejícím s výrobou i distribucí vápna.

6.3 Metodika a nástroje ochrany a záchrany kulturního dědictví ohroženého povodněmi

Konsorciální projekt „Metodika a nástroje ochrany a záchrany kulturního dědictví ohroženého povodněmi". Program NAKI vyhlašovaný MK ČR, projekt č. DF11P01OVV009. Doba trvání: 2011 – 2015. Řešitelé: FSv ČVUT v Praze (koordinující), ÚTAM AV ČR a NTM

Řešitelé z NTM: Ing. I. Kopecká, Ing. K. Šupová, MgA. T. Nedbalová a M. Pilařová (oddělení preventivní péče).
Projekt je jednou z iniciativ, směřujících ke zlepšení prevence při zmírňování důsledků živelných katastrof. Do existujících rámců záchranných plánů se snaží začlenit postupy, zohledňující speciální povahu i rozmanitost kulturního dědictví a vypracovat metodické postupy a mechanismy záchranných prací in situ – v místě pohromy.

7. Konference, semináře, workshopy, pedagogická činnost

7.1 Konference pořádané NTM

Seminář Česká vyšší společnost a motorismus, 19. duben 2011
(spolupráce s NPÚ ÚOP Liberec a Společností pro dějiny věd a techniky)
Příspěvek: Miloš Hořejš, *Šlechta českých zemí a automobilismus*
Miloš Hořejš, *Na zámku i velkostatku – automobily Colloredo-Mannsfeldů*
Jan Hozák, *Automobil Benz na Pražském hradě roku 1898. Epizoda z počátků motorismu v Čechách*
Zdeněk Vácha, *Motoristická spolková samospráva – známá či neznámá*

Mezinárodní konference Čeští vědci a technici v exilu (24.–26. květen 2011 (spolupráce s Ústavem soudobých dějin AV ČR)
Příspěvek: Ivana Lorencová, *The Twisted Life Course of the Chemist Jan Roček*
Miloš Hořejš, *Emil Kolben (1862–1943)*

Middle European Union of Technical Museums (MUT) Annual Conference 24–26.října 2011
Příspěvky: *Ivana Lorencová, We love kids*
Jan Novotný: *The National Technical Museum in Prague: past, presence and future*

Konference Věda a technika v Československu od normalizace k transformaci (70.–90. léta), 22.–23. listopad 2012
(spolupráce s Ústavem pro soudobé dějiny AV a Společností pro dějiny věd a techniky)
Ivana Lorencová, *Otto Wichterle a jeho práce v období normalizace*

Seminář Do dálek a výšek. Rekordy českých (československých) pilotů, balonů a letadel,
13. května 1911. Seminář se konal u příležitosti 100. výročí dálkového přeletu ing. Jana Kašpara z Pardubic do Velké Chuchle
Přednášky: Jan Hozák, *JUDr. Rudolf Rumples – vzduchoplavec a muzejník*
Romana Kmochová, *Bořivoj Drtina – neprávem pozapomenutý průkopník české vzduchoplavby*
Michal Plavec, *Zalétávací pilot Klement Adamec*
Jiří Hulák, *Zlatý věk dálkových speciálů a konstrukční pokrok v letectví*

Konference Kubismus v české architektuře / Sto let poté, 11.–12. 10. 2011 (spolupráce s Ústavem dějin umění Akademie věd ČR, v. v. i.,Ústavem pro dějiny umění Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a Galerií Jaroslava Fragnera)
Michal Novotný, *Michel Benies – stavebník kubistické vily v Litoli*

Seminář Vladimír List – osobnost české techniky, 4. října 2011 (spolupráce ČVUT, ČEZ)
Jan Hozák, Technik hledí na svět
Hynek Stříteský, Vladimír List versus projekt podpovrchové tramvaje
Miloš Hořejš, Podzemní dráha v Praze a druhá světová válka
Zdeněk Vácha, Vladimír List na mírové konferenci v Paříži v roce 1919

Seminář z dějin hornictví a Seminář z dějin hutní výroby
Ve dnech 9. a 10. listopadu se konaly tradiční podzimní semináře Z dějin hornictví a Z dějin hutní výroby s účastí slovenských badatelů. Hornický seminář byl polytematický, hutnický seminář byl věnován tématu válcování železa, u příležitosti 190. výročí založení první válcovny plechu v českých zemích v Javorné u Ondřejovic (1821).

Ing. Ivana Kopecká
Účast na konferencích: IX/2011 Opava – Konference konzervátorů a restaurátorů,
IX/2011 Lisabon – ICOM-CC 16th triennial meeting

Členství v různých komisích a pod.:
Restaurátorská komise MK ČR,
Umělecká rada Fakulty restaurování University Pardubice,
ICOM – Committee for Conservation,
rada WTA CZ
spolupráce s ÚNMZ při technické normalizaci v oblasti uchování kulturního dědictví (CEN)

XXXII. sympozium Z dějin geodézie a kartografie
Tradiční celostátní setkání geodetů a kartografů je jediným pravidelným seminářem zaměřeným na dějiny zeměměřictví u nás. Sympozium sleduje události z geodézie, kartografie, fotogrammetrie a katastru, které přispívají k doplňování zeměměřické historie. Seminář se konal 30. 11. 2011, zúčastnilo se přes 60 odborníků, bylo předneseno 17 referátů z historie zeměměřických oborů.

Seminář z dějin rozhlasu, televize
Uspořádání XIII. konference Klubu přátel NTM, sekce RTF. Proběhla na konci listopadu 2011. Počet účastníků byl potěšující, cca 60 lidí.

Knihovna NTM se v dubnu 2011 podílela na přípravě a realizaci čtyřdenního semináře na téma „Katalogizace podle pravidel AACR2 se zvláštním přihlédnutím ke katalogizaci starých tisků a k minimálnímu záznamu pro Souborný katalog ČR". Seminář probíhal v kinosále NTM a zúčastnilo se ho celkem 85 knihovníků z celé ČR.

7.2 Referátová účast pracovníků NTM na konferencích

KSANDR, Karel
Seminario Restaurar la Arquitectura Moderna, Valencia Španělsko (24.–26. 11. 2011)
Příspěvek: Restaurování vily Tugendhat Miese van der Rohe v Brně (Restauración de la Villa Tugendhat de Mies van der Rohe en Brno)

Seminario Restaurar la Arquitectura Moderna, Valencia Španělsko (24.–26. 11. 2011)
Příspěvek: Restaurování Müllerovi vily od Adolfa Loose v Praze (Restauración de la Villa Müller de Adolf Loos en Praga)

HOŘEJŠ, Miloš
Tovární města Baťova koncernu, (24.–25. 3. 2011)
Příspěvek: *Kolonie Baťových strojíren v Sezimově Ústí*

V. Adventní kulatý stůl – Cestování v 19. století: reflexe ztráty výjimečnosti, FF Univerzity Pardubice
Příspěvek: *S automobilem na cestách – proměny způsobů cestování šlechtické společnosti na konci 19. a začátkem 20. století*

LORENCOVÁ, Ivana
CIMUSET Brno (7. 6. 2011)
Příspěvek: *The National Technical Museum in Prague: past, presence and future*

NOVOTNÝ, Michal, STŘÍTESKÝ Hynek, HOŘEJŠ, Miloš
Průmyslová krajina jako kulturní dědictví, 19. 1. 2011,
Příspěvek: *Cukrovary v české krajině*

NOVOTNÝ, Michal
Tovární města Baťova koncernu, (24.–25. 3. 2011)
Příspěvek: *Jaroslav Fragner a nerealizovaný projekt průmyslového města v Kolíně na Zálabí*

PLAVEC, Michal
Formování občanské společnosti ve Slaném a na Slánsku na přelomu 19. a 20. Století (5. 11. 2011)
Příspěvek: Větroplavci nad Slaným a Slánskem. Několik poznámek k balonovým letům u příležitosti Jubilejní výstavy roku 1891

NEDBALOVÁ, Tereza, ŠVARCOVÁ, Zuzana, CERMANOVÁ, Tereza
Konference konzervátorů-restaurátorů, Opava (6. 9.–8. 9. 2011)
Příspěvek: *Konzervace a restaurování adjustací historických fotografií ze sbírek NTM Praha*

7.3 Pedagogická činnost pracovníků muzea

Hořejš, Miloš
Prezentace historie vědy a techniky v muzeích, archivech a knihovnách (gestor cyklu)
VOŠIS
Technická muzea – jejich vývoj, charakter a poslání
Sbírky Národního technického muzea
Prezentace strojírenství v TM u nás a ve světě
(semestrální přednáška) *Technika člověku, člověk technice. Proměny vztahu člověka a techniky v 19. a 20. století* (ÚHSD FFUK)

Kleinová, Jana
Vývoj stavitelství a možnosti jeho muzejní dokumentace, VOŠIS.

Kopecká, Ivana
Restaurátorský průzkum a preventivní konzervace, VOŠIS.

Kožíšek,Petr
Dopravní sbírky II, VOŠIS.

Krajči, Martin
Vývoj architektury – mezi technikou a uměním, VOŠIS.

Lorencová, Ivana
ČVUT, Masarykův ústav vyšších studií, přednášky v rámci výuky v bakalářských studijních oborech Personální management v průmyslových podnicích a Řízení a ekonomika průmyslového podniku,
Prezentace historie techniky a muzejních sbírek v muzeích, VOŠIS.
Seminář o pokrocích jaderné chemie, katedra jaderné chemie FJFI ČVUT

Nezmeškal, Arnošt
Dopravní sbírky I., VOŠIS.

Milner, Pavel
Muzeum a škola (na příkladu projektu ENTER), VOŠIS.

Novotný, Michal
Prameny k dějinám techniky I, VOŠIS

Schorge, Walter
Práce s informacemi a využití multimédií v muzejnictví, VOŠIS.

Stříteský, Hynek
(semestrální přednáška) *Novověká diplomatika pro historiky*, FF UK
Prameny k dějinám techniky II, VOŠIS

Šupová, Kateřina
Restaurování a vysoušení v NTM, VOŠIS

Odbor hlavního konzervátora sbírek NTM

Presentace historie vědy a techniky v muzeích, archivech a knihovnách (přednáškový cyklus pro 4. ročníky VOŠIS)

- Restaurátorský průzkum a preventivní konzervace
- Restaurování a vysoušení v NTM

8. Ediční a publikační činnost

8.1 Ediční činnost Národního technického muzea

8.1.1 Edice Práce z dějin techniky:

LORENCOVÁ, Ivana – NOVOTNÝ, Michal (eds.), *Věda a technika v Československu v 60. letech 20. století*. Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 25, Národní technické muzeum Praha 2011. ISBN 978-80-7037-203-6

PLAVEC, Michal (ed.), *Rekordy známé i neznámé. Dobývání nebe českými (československými) letci*. Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 26, Národní technické muzeum 2011. ISBN 978-80-7037-202-9

KEMPNÁ, Lucie,„Škodovky celého světa – export automobilů L&K a Škoda v letech 1905–1991, Práce z dějin techniky a přírodních věd 27, Praha 2011. ISBN ISBN 978-80-7037-209-8 (*K vydání připravil Miloš Hořejš*)

8.1.2 Edice Rozpravy Národního technického muzea:

HOŘEJŠ, Miloš – LORENCOVÁ, Ivana (eds.), *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011

LORENCOVÁ, Ivana (ed.), Jáchymovský smolinec a kovové rádium. *Z dějin hornictví 40*, Rozpravy Národního technického muzea 215, Národní technické muzeum, Praha 2011. ISBN 978-80-7037-201-2, ISSN 0139-7931

LABOUTKOVÁ, Irena (ed.), *Z dějin hutnictví 41*, Rozpravy Národního technického muzea 216, Národní technické muzeum, Praha 2011. ISBN 978-80-7037-205-0, ISSN 0139-9810

ŠVEJDA, Antonín (ed.), *Z dějin geodézie a kartografie 15*. Rozpravy Národního technického muzea 217, Národní technické muzeum, Praha 2011. ISBN 978-80-7037-204-3, ISSN 0232-0916

8.1.3 Mimo edici:

Recenzovaný časopis
Cukrovarnictví, cukrovary a cukrovarníci. Fenomén českého hospodářství v 19. a 20. století. Prameny a studie 47. Národní zemědělské muzeum, Národní technické muzeum, Praha 2011. ISBN (NZM) 978-80-86874-36-4. ISBN (NTM) 978-80-7037-206-7. ISSN 0862-8483. (*K vydání připravil Hynek Stříteský*)

Reburber, Zpravodaj Národního technického muzea, 2011, č. 6, Národní technické muzeum, 48 s., Registrace MK ČR pod číslem MK ČR E 17879

8.2 Publikační činnost pracovníků muzea

BALCAR, Miroslav, *Josef Cífka – zapomenutý průkopník české cyklistiky.* In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 53–61.

BRENNER, Karel, *Kartograf Johann Baptist Homann ve službách cara Petra I.* In: *Z dějin geodézie a kartografie 15*. Rozpravy Národního technického muzea 217, Národní technické muzeum,. ISBN 978-80-7037-204-3, ISSN 0232-0916. Praha 2011, s. 33–39.

BRENNER, Karel, *Mapa severního Pacifiku M. S. Golikova z roku 1787.* In: *Z dějin geodézie a kartografie 15*. Rozpravy Národního technického muzea 217, Národní technické muzeum,. ISBN 978-80-7037-204-3, ISSN 0232-0916. Praha 2011, s. 105–108.

CENKER, Petr, *Letadla Etrich ve sbírkách Národního technického muzea.* In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 28–37.

EBEL, Martin ŠKABRADA, Jiří – DOSTÁL, Petr Dostál – Kyncl, Tomáš, *Vnější, dílenská část areálu Masarykova nádraží v Praze*. In: Průzkumy památek 1/2011, ročník 18, ISSN 12121487, s. 111–150.

HOŘEJŠ, Miloš, Automobil, šlechtic a Velká válka. In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 89–106.

HOŘEJŠ, Miloš, – STOLLEOVÁ, Barbora, Hospodářský nacionalismus v čase nacionálního socialismu. In: Kubů E.; Jančík D. (eds.): *Nacionalismus zvaný hospodářský*, Dokořán, Praha 2011, ISBN 978-80-7363-351-6, s. 503–587.

HOŘEJŠ, Miloš, Šlechta a nacistická pozemková politika v českých zemích. In: *Šlechta střední Evropy v konfrontaci s totalitními režimy 20. století / Der Adel Mitteleuropas in Konfrontation mit den totalitären Regimen des 20. Jahrhunderts.* Ústav pro studium totalitních režimů, Praha 2011, ISBN 978-80-87211-52-6, s. 235–258.

HOŘEJŠ, Miloš, *Německý archeolog Walter Lung a jeho působení v Protektorátu Čechy a Morava*. Terezínské listy 39, Terezín 2011, ISBN 978-80-87242-19-3, s. 119–140.

HOŘEJŠ, Miloš, První světovou válkou za volantem automobilu. Deníky knížete Josefa Colloredo Mannsfelda ze služby u K. u. K. Autotruppe. In: *Mezi Martem a Memorií,* Pardubice 2011, ISBN 978-80-7415-047-0, s. 151–166.

HOŘEJŠ, Miloš, Šlechtický versus rolnický. Vzestupy a pády šlechtického podnikání v cukrovarnictví na příkladu Colloredo--Mannsfeldského cukrovaru v Opočně a Šlikovského cukrovaru v Kopidlně. In: *Cukrovarnictví, cukrovary a cukrovarníci. Fenomén českého hospodářství v 19. a 20. století.* Prameny a studie 47. Národní zemědělské muzeum, Národní technické muzeum, Praha 2011. ISBN (NZM) 978-80-86874-36-4. ISBN (NTM) 978-80-7037-206-7. ISSN 0862-8483, s. 512–552.

HOŘEJŠ, Miloš, *Nacistická vize Prahy. Jak měla vypadat česká metropole po německém vítězství*. Reflex 37/2011, s. 38–44.

HOŘEJŠ, Miloš, The Influences of Aristocracy upon the Development of Motoring in Austro-Hungarian Monarchy. *Proceedings of the 4th Congress of European Society for the History of Science,* Barcelona 2010.

HOŘEJŠ, Miloš, Diviš Čestecký, Jan Vincent (1848–1923), Dobřenský z Dobřenic, Jan (1870–1947), Dobřenský z Dobřenic, Jan Antonín (1854–1900), Dobřenská z Dobřenic, Marie (1889–1970), Biografická hesla. In: Biografický slovník českých zemí (Pavla Vošahlíková a kolektiv): Sv. 13. Libri, ISBN 978-80-7277-214-7. 2010. s. 237–238, 266–268.

HOZÁK, Jan, Česká společnost aeronautická 1891–1897. In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 13–27.

HOZÁK, Jan, Rudolf Rumples – vzduchoplavec a muzejník. In: *Rekordy známé i neznámé. Dobývání nebe českými (československými) letci.* Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 26, Národní technické muzeum 2011. ISBN 978-80-7037-202-9, s. 26–37.

HOZÁK, Jan, Proměny cukrovaru v Mnichově Hradišti aneb nekrolog za jednu fabriku. In: *Cukrovarnictví, cukrovary a cukrovarníci. Fenomén českého hospodářství v 19. a 20. století.* Prameny a studie 47. Národní zemědělské muzeum, Národní technické muzeum, Praha 2011. ISBN (NZM) 978-80-86874-36-4. ISBN (NTM) 978-80-7037-206-7. ISSN 0862-8483, s. 177–183.

HULÁK, Jiří, Zlatý věk dálkových speciálů a konstrukční pokrok v letectví. In: *Rekordy známé i neznámé. Dobývání nebe českými (československými) letci*. Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 26, Národní technické muzeum 2011. ISBN 978-80-7037-202-9, s. 129–139.

HULÁK, Jiří, Vývoj dopravních prostředků a způsob využití průmyslového výtvarníka v socialistickém Československu. In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 234–258.
HULÁK, Jiří, „Zlatý věk českého designu" a vývoj kolejových a jiných vozidel. In: *Věda a technika v Československu v 60. letech 20. století.* Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 25, Národní technické muzeum Praha 2011. ISBN 978-80-7037-203-6, s. 255–273.

HULÁK, Jiří: Život pro Porsche (Erwin Komenda). Auto Design & Styling č. 33, 2011, s. 56–61.

HULÁK, Jiří: Vypočtená krása (Malcolm Sayer). Auto Design & Styling č. 32, 2011, s. 56–61.

HULÁK, Jiří: Design na hraně (charakteristika tvorby Marcella Gandiniho). Auto Design & Styling č. 31, 2011, s. 18.

HULÁK, Jiří: „Autoholik" (Richard A. Teague). Auto Design & Styling č. 30, 2011, s. 56–61.

HULÁK, Jiří: Design podle Alfy: od A do Z (design automobilů Alfa Romeo). Auto Design & Styling č. 29, 2011, s. 12–18.

HULÁK, Jiří: Život s krásou (Paul Bracq). Auto Design & Styling č. 29, 2011, s. 56–61.

HULÁK, Jiří: Hvězda, šíp a křídla (Rudolf Uhlenhaut). Auto Design & Styling č. 28, 2011, s. 56–61.

KMOCHOVÁ, Romana, Bořivoj Drtina. Neprávem pozapomenutý průkopník české vzduchoplavby. In: *Rekordy známé i neznámé. Dobývání nebe českými (československými) letci*. Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 26, Národní technické muzeum 2011. ISBN 978-80-7037-202-9, s. 63–79.

KMOCHOVÁ, Romana, „I přišli k nám tito soldáti." Vojenské excesy ve Slaném za třicetileté války. in: *Turek, Švéd a Prajz. Vojenský živel versus město a venkov českého raného novověku.* Historie, otázky, problémy 3 (1/2011), ISSN 1804-1132, s. 133–138.

KMOCHOVÁ, Romana, Ing. František Kec – významný československý konstruktér automobilů, In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 107–122.

KMOCHOVÁ, Romana, „Hrome, mlč, budeš míti váček!" Sexuální delikty a delikty proti manželství před slánským soudem v letech 1595–1620, in: Slánský obzor 18 (118), 2010, vyšlo 2011, ISSN 1214-3847., s. 20–30.

KODERA Pavel – KOSTROUCH František, Výzkum hřbitova u kostela sv. Jana Evangelisty v Blovicích. Archaeologia historica, č. 1–2/2010, ISSN 0231-5823 s. 183–202.

KODERA, Pavel, Od skici k prováděčce. Pozůstalost Antonína Wiehla v Archivu architektury a stavitelství Národního technického muzea. In: *Antonín Wiehl. Sborník příspěvků přednesených na konferenci pořádané ke 100. výročí úmrtí významného českého architekta v Plasích 23. září 2010*, Plasy 2010, s. 30–36.

KODERA, *Pavel, Plaský oznam: Centrum stavitelského dědictví v Plasích – rok objevů.* Hláska. Zpravodaj Klubu A. Sedláčka – zvl. číslo věnované konferenci Dějiny staveb *2011*, s. 2.

Kodera, Pavel, Jan Rypka (1886–1968). *Akademický bulletin*, 2011, č.2, ISSN 1210-9525, s. 25.

KOPECKÁ, Ivana, Syntetické materiály pro restaurování v šedesátých letech 20. století. In: *Věda a technika v Československu v 60. letech 20. století*. Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 25, Národní technické muzeum Praha 2011. ISBN 978-80-7037-203-6, s. 329–334.

KOPECKÁ, Ivana, Informace o tvorbě evropských technických norem CEN pro oblast ochrany kulturního dědictví, FORUM, sborník z Konference konzervátorů a restaurátorů, Opava, 2011, str. 86–7, vyd. Tech. muzeum v Brně 2011, ISBN 1805-0050.

KOPECKÁ, Ivana, 50 let konzervace silikátových povrchů organokřemičitany – opomíjená rizika hydrofobizace, Zpravodaj WTA č. 3/2011, str. 35–37, vyd. WTA CZ, ISSN 1213-7308.

KOPECKÁ, Ivana, RYDLOVÁ, Eva, Techniky podmaleb ve sbírce Uměleckoprůmyslového musea v Praze, Sklář a keramik 1–2/2011, vol. 61, str. 13–19, Vydavatelství české sklářské společnosti, Teplice, ISSN 003-637X.

KOPECKÁ, Ivana, JELÍNKOVÁ, Nora, PAVLÍKOVÁ, Markéta, RYDLOVÁ, Eva, ZMEŠKAL, Martin: Restaurování kabinetu s podmalbami ze sbírky Jihočeského muzea v Českých Budějovicích; Jihičeský sborník historický, 80, 2011, str. 260–282, ISBN 978-80-87311-20-2.

KOŽÍŠEK, Petr, Automobilový závod 1000 mil československých. In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 74–88.

KYNČL, Radko, 200 let stavby parních strojů v českých zemích. In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 220–233.

KYNČL, Radko, Měření času. *Okruh a střed*, 2011, č. 2, ISSN 1212-1037, s. 15–25.

KYNČL, Radko, Soumrak mechaniky (elektřina v hodinářství), *Watch it*, 2011, č. 4, ISSN 1804-1574, s. 86–91.

KYNČL, Radko, Přelom tisíciletí (přesnost není všechno), *Watch it*, 2011, č. 5, ISSN 1804-1574, s. 102–107.

KYNČL, Radko, Čas a navigace (dějiny námořních chronometrů), *Watch it*, 2011, č. 6, ISSN 1804-1574, s. 100–105.

KYNČL, Radko, Dřevěný zázrak (hodiny ze Schwarzvaldu), *Watch it*, 2011, č. 7, ISSN 1804-1574, 6 stran (časopis je před vydáním – umístění na konkrétních stránkách zatím není známo)

KYNČL, Radko, Historie chronometrů – chronometry ve sbírce NTM v Praze, *Zpravodaj Společnosti přátel starožitných hodin*, 2011, č. 26, s. 4–16 (ISSN patrně není – zpravodaj je určen pro vnitřní potřebu Společnosti přátel starožitných hodin).

LABOUTKOVÁ, Irena, Středoevropská umělecká litina 19. století. In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 188–209.

LORENCOVÁ, Ivana, Osobnost Marie Curie-Sklodowské. Radium v chemii a technologii. In: Jáchymovský smolinec a kovové rádium. *Z dějin hornictví 40*, Rozpravy Národního technického muzea 215, Národní technické muzeum, Praha 2011. ISBN 978-80-7037-201-2, ISSN 0139-7931, s. 9–15

LORENCOVÁ, Ivana, Přínos Otto Wichterleho makromolekulární chemii. 50 let od sestrojení „čočkostroje" – jednoduchého zařízení na výrobu kontaktních čoček. In: *Věda a technika v Československu v 60. letech 20. století*. Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 25, Národní technické muzeum Praha 2011. ISBN 978-80-7037-203-6, s. 285–301.

LORENCOVÁ, Ivana: Jan Roček, Eva Ročková. In: Sto českých vědců v exilu. (Soňa Štrbáňová, Antonín Kostlán (eds.)), Academia, Praha 2011. ISBN 978-80-200-1915-8, s. 459–463.

LORENCOVÁ, Ivana: Chemical Industry and Technology in the Czech lands in the first half of the 20th Century: Proceedings of the 4th Congress of European Society for the History of Science, Barcelona 2011.

MERGL, Ladislav, Konstrukce parního silničního vozidla roku 1886 v Leitenbergerově kartounce v Josefově Dole, In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 123–136.

MERGL, Ladislav, Konstrukce elektromobilů Josefa Sousedíka ve Vsetíně, In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 137–151.

NEZMEŠKAL, Arnošt, První závodní motocykly Jawa (1930–1945). In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 62–73.

NOVOTNÝ, Michal, Akciová společnost pro výrobu radia (1921–1925). In: Jáchymovský smolinec a kovové rádium. *Z dějin hornictví 40*, Rozpravy Národního technického muzea 215, Národní technické muzeum, Praha 2011. ISBN 978-80-7037-201-2, ISSN 0139-7931. s. 24–30.

NOVOTNÝ, Michal, Montánní historie na půdě Národního technického muzea v šedesátých letech 20. století. In: *Věda a technika v Československu v 60. letech 20. století*. Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 25, Národní technické muzeum Praha 2011. ISBN 978-80-7037-203-6, s. 431–437.

NOVOTNÝ, Michal: Mates Šlik, pán z Holíče a Lokte. In: Poohří 1, sídla – správa – společnost, Louny 2011, s. 81–98.

NOVOTNÝ, Michal, Podnikatelská rodina Beniesů a jejich cukrovarnické impérium. In: *Cukrovarnictví, cukrovary a cukrovarníci. Fenomén českého hospodářství v 19. a 20. století.* Prameny a studie 47. Národní zemědělské muzeum, Národní technické muzeum, Praha 2011. ISBN (NZM) 978-80-86874-36-4. ISBN (NTM) 978-80-7037-206-7. ISSN 0862-8483, s. 478–511.

NOVOTNÝ, Michal, Šlikové před založením Jáchymova. Cesta rodu k dolování stříbra, In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 210–219.

NOVOTNÝ, Michal, *Holešovický a libeňský přístav*. Za starou Prahu. Věstník Klubu Za starou Prahu 40 (11), 2010, č. 3, s. 36–46.

PAULY, Johanna, Hranatá racionální šedesátá v československém průmyslovém designu. In: *Věda a technika v Československu v 60. letech 20. století*. Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 25, Národní technické muzeum Praha 2011. ISBN 978-80-7037-203-6, s. 245–253.

PAULY, Johanna,„Světelní technici" a jejich designérská tvorba ve sbírkách Národního technického muzea. In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 259–272

PLAVEC, Michal, Světová Tatra. Let bez mezipřistání z Prahy do Chartúmu. In: *Rekordy známé i neznámé. Dobývání nebe českými (československými) letci.* Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 26, Národní technické muzeum 2011. ISBN 978-80-7037-202-9, s. 80–85.

PLAVEC, Michal, Hanuš Karlík versus Jan Baptista Nebeský. Spor ohledně modernizace nymburského cukrovaru v roce 1886. In: *Cukrovarnictví, cukrovary a cukrovarníci. Fenomén českého hospodářství v 19. a 20. století.* Prameny a studie 47. Národní zemědělské muzeum, Národní technické muzeum, Praha 2011. ISBN (NZM) 978-80-86874-36-4. ISBN (NTM) 978-80-7037-206-7. ISSN 0862-8483, s. 291–302.

PLAVEC, Michal, Knoller C. II. Letadlo, které se nemělo dostat do vzduchu. In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 43–52.

PLAVEC, Michal, Vývoz československých letadel do Velké Británie na počátku šedesátých let. In: *Věda a technika v Československu v 60. letech 20. století*. Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 25, Národní technické muzeum Praha 2011. ISBN 978-80-7037-203-6, s. 25–38.

PLAVEC, Michal, Den, kdy nebyla bombardována Praha. Několik poznámek k neuskutečněnému náletu 30. října 1944. ISSN 0018-2583. Historie a vojenství 4, 2011, s. 42–53.

PLAVEC, Michal, Franz Anton hrabě Nostitz-Rieneck. Námořní pilot z Čech, který sestřelil ve vzdušném souboji letadlo. ISSN 1804-2228. Hobby historie 7, 2011, s. 22–29.

PLAVEC, Michal, Útoky spojeneckých hloubkařů u Podlešína na konci dubna 1945. In: Slaný a Slánsko 1939–1945. Sborník z historické konference Slaný 2010. ISBN 978-80-904657-2-5. Slaný 2011, s. 134–143.

PLAVEC, Michal, Uprchlý balon. Neplánovaný rekord vzduchoplavce Zdenko Dvořáka. In: *Rekordy známé i neznámé. Dobývání nebe českými (československými) letci.* Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 26, Národní technické muzeum 2011. ISBN 978-80-7037-202-9, s. 7–13.

PLAVEC, Michal, První neoficiální český výškový rekord. Klement Adamec jako zalétávací pilot. In: *Rekordy známé i neznámé. Dobývání nebe českými (československými) letci.* Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 26, Národní technické muzeum 2011. ISBN 978-80-7037-202-9, s. 19–25.

PETRIK, Josef, Kovárny v Čechách (historie a vývoj). In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 170–180.

RASL, Zdeněk, K historickému významu železářských a nářaďových hamrů z hlediska památkové péče. In: *Dějiny vědy a techniky 16.* Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 181–187.

REZEK, Tomáš, Postava Rudolfa Rumplese a I. mezinárodní závod volných plynových balonů v Československu 1927. In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 38–42.

SCHORGE, Walter, *Multimédia v nových expozicích Národního technického muzea v Praze.* Múzeum: Metodický, študijný a informačný časopis pre pracovníkov múzeí a galérií. 2011, LVII, č. 3, ISSN 0027-5263, s. 8–11.

SCHORGE, Walter. Digitalizace jako součást procesu poskytování informačních služeb v Národním technickém muzeu. Knihovna plus [online]. 2011, č. 1 [cit. 2011-12-08]. Dostupný z WWW: <http://knihovna.nkp.cz/knihovnaplus111/schorge.htm>. ISSN 1801-5948.

STŘECHOVÁ, Lucie, Električtí strávníci. Výroba elektrospotřebičů značky Elektro-Praga. Dějiny a současnost, XXXIII., 2011, č. 6, ISSN 0418-5129, s. 24–27.

STŘÍTESKÝ, Hynek – VÁCHA, Zdeněk – VÁCHOVÁ, Petra, Vývoj cukrovarnického průmyslu obrazem: ukázky z archivních fondů a sbírek Národního technického muzea. In: *Cukrovarnictví, cukrovary a cukrovarníci. Fenomén českého hospodářství v 19. a 20. století.* Prameny a studie 47. Národní zemědělské muzeum, Národní technické muzeum, Praha 2011. ISBN (NZM) 978-80-86874-36-4. ISBN (NTM) 978-80-7037-206-7. ISSN 0862-8483, s. 352–394.

STŘÍTESKÝ, Hynek, Minulost Národního technického muzea ve sbírce vzpomínek a rukopisů NTM (tzv. Kleplově sbírce). In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 294–303.

STŘÍTESKÝ, Hynek, (Ne)dotýkati se. Expoziční a výstavní činnost Národního technického muzea v šedesátých letech. In: *Věda a technika v Československu v 60. letech 20. století.* Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 25, Národní technické muzeum Praha 2011. ISBN 978-80-7037-203-6, s. 439–450.

ŠMEJKALOVÁ, Adriana, Sny rozumu – možnosti neokonstruktivismu, luminodynamismu a kinetismu na české výtvarné scéně šedesátých let 20. století. In: *Věda a technika v Československu v 60. letech 20. století.* Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 25, Národní technické muzeum Praha 2011. ISBN 978-80-7037-203-6, s. 229–244

ŠTANZEL, Tomáš, Rekonstrukce a prezentace historických fotografických technik v Národním technickém muzeu. In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 304–325.

ŠVEJDA, Antonín, Výroba geodetických přístrojů v českých zemích. In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 273–293.

ŠVEJDA, Antonín: Astronomie, zeměměřictví a měřicí přístroje. In: Rožmberkové. Rod českých velmožů a jejich cesta dějinami, NPÚ České Budějovice 2011, s. 616–623.

ŠVEJDA, Antonín: Výroba geodetických přístrojů v českých zemích. In: Rozpravy NTM, Dějiny vědy a techniky 16, Praha 2011, s. 273–293.

ŠVEJDA, Antonín (ed.), Rozpravy Národního technického muzea 217, Z dějin geodézie a kartografie 15, Praha 2011, Národní technické muzeum.

ŠVEJDA, Antonín: Dalekohled a pozorovací technika (4/2011, Cyklus přednášek NTM)

ŠVEJDA, Antonín: Historie dalekohledu (11/2011, Přednáška na Hvězdárně Artura Krause v Pardubicích)

Přednášky

ŠVEJDA, Antonín: Dalekohled a pozorovací technika (4/2011, Cyklus přednášek NTM)

ŠVEJDA, Antonín: Historie dalekohledu (11/2011, Přednáška na Hvězdárně Artura Krause v Pardubicích)

VÁCHA, Zdeněk, Specializované archivy a jejich zkušenosti se stávající archivní legislativou. Výsledky ankety provedené v květnu 2010. In: Práce z dějin Akademie věd, 3/2011, č. 1, ISSN 1803-9448, s. 121–130.

VÁCHA, Zdeněk, *Sbírka školních přednášek a skript v Archivu Národního technického muzea.* Dějin věd a techniky, č. 3, 2011, ISSN 0300-4414, s. 182–200.

VÁCHA, Zdeněk, Archiv Národního technického muzea v šedesátých letech 20. století. In: *Věda a technika v Československu v 60. letech 20. století.* Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 25, Národní technické muzeum Praha 2011. ISBN 978-80-7037-203-6, s. 403–411.

VÁCHOVÁ, Petra, Osudy sbírek architektury Národního technického muzea v šedesátých letech 20. století. In: *Věda a technika v Československu v 60. letech 20. století*. Práce z dějin techniky a přírodních věd, sv. 25, Národní technické muzeum Praha 2011. ISBN 978-80-7037-203-6, s. 413–429.

ZEITHAMMER, Karel, Parní lokomotivy plzeňské Škodovky ve sbírce Národního technického muzea. In: *Dějiny vědy a techniky 16*. Rozpravy Národního technického muzea v Praze 218. ISBN 978-80-7037-208-1, Praha 2011, s. 152–169.

9. Prezentace

9.1 Výstavní spolupráce

9.1.1 Vynálezy a vynálezci, Národní muzeum Praha

Národní muzeum, Národní technické muzeum a Technické muzeum Brno spolupořádají výstavu Vynálezci a vynálezy. Cílem výstavy je přiblížit návštěvníkům vynálezy a objevy významných osobností české vědy a techniky, seznámit je v širších souvislostech se vznikem a využitím jednotlivých výtvorů a nastínit jejich další osudy v každodenním životě. Vedle připomenutí známých velikánů české vědy a techniky (Prokop Diviš, Jan Evangelista Purkyně, František Křižík, Karel Raška, Otto Wichterle) mají návštěvníci možnost, aby se seznámili i se životy a dílem osobností méně známých, přesto však neméně významných (Josef Sousedík, Erich Roučka, Karel Klíč, August Žáček ad.).Výstava probíhá do 30. dubna 2012 v Nové budově Národního muzea, Vinohradská 1, Praha 1.
http://vynalezci.nm.cz/

9.1.2 Výstava Otto Wichterle-vědec a vynálezce.

Prezentováno v rámci Týdne vědy a techniky v prostorách Akademie věd (listopad 2011), poté v Českém centru Praha (prosinec 2011).

9.1.3 Týden vědy a techniky, Akademie věd 1.–11. 11. 2011

Komentované prohlídky, workshopy. Fotografická soutěž Krása techniky ve fotografii.

9.1.4 Brněnské výstaviště a veletrhy 2012

Ve spolupráci s Českomoravskou elektrotechnickou asociací ELA proběhla krátká výstavka na BVV 2012 na téma elektrické měřicí a jisticí přístroje doplněná o domácí elektrospotřebiče dvacátých let 20. století. Zvláště tyto spotřebiče přitahovaly pozornost návštěvníků.

9.1.5 Karlín – nejstarší předměstí Prahy, Muzeum hlavního města Prahy

Zápůjčka obloukových lamp s konstrukcí F. Křižíka, tzv. „Plzeňská lampa", na výstavu „Karlín-nejstarší předměstí Prahy" pořádanou Muzeem hlavního města Prahy. Výstava skončila v listopadu 2011.

9.1.6 Národní muzeum Praha, výstava Antonín Dvořák

Byla provedena zápůjčka telefonu a telegrafních přístrojů Národnímu muzeu na výstavu „Antonín Dvořák". Doba trvání je od května 2011 do března 2012.

9.1.7 Národní muzeum Praha, výstava Staré pověsti české

Do konce června 2011 byla Národnímu muzeu zapůjčena Anglická přijímačka a vysílačka zvaná Libuše na výstavu „Staré pověsti české."

9.1.8 Polabské muzeum Poděbrady, výstava Počátky létání. Ke 100. výročí prvního vzletu v Poděbradech

Oddělení historie dopravy napsalo scénář a zapůjčilo sbírkové předměty na výstavu, která se konala u příležitosti 100. výročí od prvního veřejného vzletu Eugena Čiháka v Poděbradech. Výstava se konala od 5. dubna 2011–31. července 2011.

9.1.9 Národní památkový ústav Praha, výstava Rožmberkové – rod českých velmožů

Oddělení hornictví a hutnictví se se svými exponáty zúčastnilo výstavy Rožmberkové – rod českých velmožů a jeho cesta dějinami, kterou pořádané Národním památkovým ústavem, kde prezentovalo modely důlních zařízení používaných v 16. století.

9.1.10 Oblastní muzeum Chomutov, výstava od Mannesmanky k VTŽ

Na výstavu Od Mannesmanky k VTŽ, otevřenou v Oblastním muzeu v Chomutově ke 120. výročí patentu výroby bezešvé trubky, zapůjčilo oddělení hornictví a hutnictví model válcovací stolice.

9.2. Propagace, marketing, významné návštěvy v NTM

9.2.1 Strategie propagace Národního technického muzea

Národní technické muzeum se snaží od svého znovuotevření klást vedle svých stěžejních funkcí také důraz na sebepropagaci. Vedení NTM si je vědomo, že bez ucelené marketingové koncepce nemůže v podmínkách muzejního trhu a trhu volnočasových aktivit dobře a efektivně obstát.
Proto je od počátku vytvořen marketingový plán a rozpočet, který se opírá o stěžejní akce NTM.

„Staletí lidského důvtipu v 5unikátních expozicích"
S tímto headlinem otevíralo NTM masivní mediální kampaň, kdy ohlašovalo svůj příchod mezi ostatní muzea. Mediální kampaň byla odstartována cca 14 dní před stanoveným datem slavnostního otevření NTM, což bylo 15. 2. 2011.

Masivní kampaň ke znovuotevření NTM se skládala jak z „nadlinkových" tak „podlinkových" aktivit. Z „nadlinkových" aktivit to byla rozsáhlá outdoorová kampaň, která se skládala z citylightů, polepů tramvají, stojek ve stanicích metra. Dále z inzerce v kulturních přehledech a spotová kampaň v ČT, kde výrobu spotu hradilo NTM, ale odvysílání bylo v rámci mediální spolupráce s ČT. V rámci mediálního partnerství byla odvysílána spotová kampaň v Českém rozhlase s redakční podporou.

NTM navázalo mediální spolupráci s Dopravním podnikem hlavního města Prahy, s Českým rozhlasem a Českou televizí. S dalšími deníky a časopisy spolupracuje NTM v rámci PR aktivit.

Marketingový plán se opírá dále o řadu doprovodných programů, ať jsou to worshopy pro děti a rodiny s dětmi, přednáškové cykly atd.

Sem můžeme řadit i suvenýrový program, který je standardem patřící k servisu pro návštěvníky. Na pokladně z důvodu chybějících prostor muzejního obchodu se od počátku prodávají pamětní mince, turistické známky, pohledy apod.

Mezi další standardy, které NTM nabízí, je i možnost si zakoupit pracovní list pro děti ve dvou věkových kategoriích.

Dalším marketingovým nástrojem je i cena, tzn. cena vstupného pro návštěvníky. Výše vstupného bylo velmi vážně nastaveno tak, aby se v ní odrážely potřeby muzea jako jednoho z hlavního zdroje příjmů, ale i možnosti, tzn. kupní síla návštěvníků.

9.2.2 NTM jako Přátelské místo

Na podzim roku 2011 získalo NTM prestižní ocenění Českého červeného kříže jako Přátelské místo. Obnášelo to jednak vyškolení pracovníků muzea, jak se chovat a jak „nakládat" s handicapovanými návštěvníky, ale i zpřístupnění některých exponátů např. pro nevidomé.

NTM opět od svého znovuotevření navázalo spolupráci s řadou spolků a sdružení těchto handicapovaných občanů a pravidelně pořádá prohlídky pro nevidomé a pro neslyšící či nedoslýchavé.

V NTM je na každém patře toaleta pro invalidy a přízemním WC je opatřeno euroklíčem. Dále na každém WC je i přebalovací pult pro batolata.

NTM i spolupracuje s neziskovými organizacemi jako je Jedličkův ústav a Jedle. Zde se konají školní a pracovní praxe pro klienty těchto zařízení a dokonce zde v současné době probíhají jednou týdně worshopy pro veřejnost, které vede posluchač Jedle.

9.2.3 Odpočinkové a občerstvovací zóny v muzeu

NTM nemělo od svého znovuotevření zprovozněnou restauraci pro návštěvníky, proto řešilo občerstvení pro ně formou jídelních, nápojových a kávových automatů. Na každém patře byla též odpočinková zóna.

Od prosince 2011 bylo v NTM otevřeno Cafe Muzeum, které spravuje společnost Golem.

9.2.4 Významné návštěvy v NTM

Národní technické muzeum se po více jak čtyřleté pauze slavnostně otevřelo 15. února 2011 za přítomnosti politických a kulturních špiček.

Vernisáže se účastnil prezident republiky Václav Klaus, předsedkyně Poslanecké sněmovny PČR Miroslava Němcová, první místopředseda Senátu PČR Přemysl Sobotka, ministr kultury ČR Jiří Besser, Prof. Ing. Václav Havlíček, CSc. rektor Českého vysokého učení technického v Praze a další.

Řada dalších osobností navštívila NTM buď jako soukromé osoby, či jako hosté u příležitosti dalších akcí muzea.

Ve dnech 22. a 23. září 2011 navštívila naše muzeum delegace kolegů z Technického muzea Vídeň vedená paní ředitelkou Dr. Gabriele Zuna-Kratky. Rakouským kolegům byly představeny nové expozice NTM. Hlavním bodem jednání byly plány na budoucí spolupráci obou technických muzeí.

Ve čtvrtek 3. listopadu 2011 přijelo na pozvání NTM patnáct starostů z Frýdlanstka. Cílem bylo, je seznámit s vysoušecím pracovištěm NTM a podělit se s nimi o zkušenosti při vysoušení zaplavených archiválií. Tento region byl postižen ničivými záplavami v roce 2010, proto byl zvolen tento region pro předání důležitých informací a zkušeností. Setkání se uskutečnilo za přítomnosti senátora za Liberecký kraj s místopředsedou Senátu PČR panem P. Sobotkou.

Řada osobností přijala pozvání do Rad Národního technického muzea, jejich výčet předkládáme v kapitole 12.

9.3 Muzejní pedagogika a doprovodné programy NTM

9.3.1. Muzejní pedagogika program **Enter**

Národní technické muzeum se stalo na začátku roku 2006 příjemcem grantu JPD3 v rámci opatření 3.1. Více než dvouletý projekt byl spolufinancován Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem České republiky a rozpočtem hlavního města Prahy. Cílem projektu bylo vytvořit ve spolupráci se školami nový interaktivní edukativní program NTM se zaměřením na fyziku pro II. stupeň základních škol a zapojit se tím do procesu změn ve školství – podpořit principy nově schváleného Rámcově vzdělávacího plánu pro základní vzdělávání.

V současné době program Enter je v udržovací fázi a je nabízen jak všem pražským tak i mimopražským základním a středním školám.

Témata workshopů jsou následující:

Balon, Domácnost, Energie, Fotografie, Gramofon, Čas, Chemie pro osmičku, Chemie pro devítku, Hračka, Kolo, Papír a Rudolf II. – optika

Na webových stránkách NTM je odkaz v sekci Aktivity a vzdělávání na program Enter, kde učitelé naleznou rezervační systém.

Lektoři programu Enter se také podílejí na dalších aktivitách, kde prezentují program Enteru:

3. 3 přednáška pro VOŠIS
5. 5. finále středoškolské soutěže Vyrob si svůj stirlingův motor
27. 5–29. 5. Varšava – stánek J. Kepler
10. 6. Věda v ulicích Kladno – Kepler
16. 6. ŽM Chomutov – Parní stroje pohánějí hračky
21. 6. Věda v ulicích Liberec – Kepler
20. 9. Věda v ulicích Praha – Kepler
23. 9. Chemický jarmark Praha – Nové ws Chemie pro ZŠ
24. 11.–26. 11. Schola Pragensis
2. 12. Den vědy na VŠE – Modely spalovacích motorů

9.3.2 Přednáškový cyklus NTM

17. 3.
Ksandr Karel – Josef Hlávka
Úvodní přednáška nového přednáškového cyklu NTM. Posluchači se dozví o životě a odkazu předního českého mecenáše Josefa Hlávky.

31. 3.
Milan Babuška – stavba budovy NTM
Mgr. Michal Novotný
Spletitá cesta k realizaci monumentální funkcionalistické budovy Národního technického muzea v Praze na Letné.

14. 4.
Salonní vozy ve sbírce NTM
Mgr. Ludvík Losos
Vznik, historie a současnost čtyř originálních salonních vozů ve sbírkách NTM z let 1892 až 1909 – např. císaře Františka Josefa I. nebo Františka Ferdinanda d´Este.

28. 4.
Dalekohled a pozorovací technika
Ing. Antonín Švejda
Průřez historií dalekohledu od jeho počátku, přes zrcadlové dalekohledy až k moderním aparaturám velkých observatoří a dalekohledům na oběžné dráze.

19. 5.
Letadlo Anatra Anasal a československé letectvo
Michal Plavec
Letoun z jedné z prvních leteckých továren v carském Rusku oděsské továrny Artura Anatry, jenž se stal oblíbeným cvičným letadlem československých letců.

2. 6.
Motocyklová sbírka NTM, její vznik, historie a další perspektivy
Mgr. Arnošt Nezmeškal
Motocyklová sbírka NTM, jejíž základ položil Václav Klemet již v roce 1935, je nejstarší sbírkou motocyklů na našem území a co do obsahu a výpovědní hodnoty také nejkvalitnější.

16. 6.
„Zlatý věk českého designu“ – průmyslový design dopravních prostředků
Mgr. Jiří Hulák
Šedesátá léta byla v Československu ve znamení reformních tendencí, které se promítly i do dění v průmyslovém designu.

22. září
Práce na modelu Prahy, aneb „Když je cesta důležitější než cíl“
Milan Šimůnek
Projekt Praha4D se pokouší zobrazit Prahu a zejména její historické podoby pomocí virtuální reality. Součástí modelu jsou i realisticky se pohybující tramvaje, auta a vlaky. Dlouhodobým cílem je zobrazit vývoj Prahy od založení Nového Města po současnost, v různých ročních obdobích, za dne i v noci a s reáliemi odpovídajícími vždy dané době.

Přestože asi není v silách jednoho člověka vytčeného cíle dosáhnout, je samotná práce na modelu úžasnou zábavou nabízející poznání základů mnoha (vědních) oborů. V prezentaci budou představeny vybrané zajímavé aspekty práce na modelu – kata-

logizace obrovského množství podkladů (zejména map a fotografií), vytváření dílčích 3D modelů, fyzika pohybu dopravních prostředků, záznam zvuků města, digitalizace šelakových gramofonových desek a ve finále i úskalí „natáčení" virtuálního filmu.

6. 10.
Cesta Františka Josefa I. do Prahy
Dr. Jozo Dzambo
Přednáška se simultánním překladem
Po přenášce Dr. Jozo Dzambo, bude následovat prohlídka jídelního vozu Františka Josefa I. v dopravní hale, jejíž součástí bude krátká přednáška o historii vagónu.

20. 10.
Dírková komora
Jan Kolář
Přednášející objasní pojem dírková komora, zabrousí do historie tohoto objevu, naváže praktickým vyzkoušením modelu dírkové komory, který umožní posluchačům zažít pocit fotografa počátku minulého století.

3. 11.
Osobnost Marie Curie-Sklodowské. Radium v chemii a technologii
RNDr. Ivana Lorencová
Připomenutí osobnosti významné vědkyně, (spolu)objevitelky radioaktivity a dvou nových chemických prvků. Přednáška se uskuteční v rámci Mezinárodního roku chemie a u příležitosti 100. výročí udělení Nobelovy ceny za izolaci čistého rádia.

10. 11.
„Zlatý věk českého designu" a vývoj dopravních prostředků
Mgr. Jiří Hulák
Šedesátá léta byla v Československu ve znamení reformních tendencí, které se promítly i do dění v průmyslovém designu. Přednáška se zaměřuje především na vývoj kolejových vozidel, na nichž lze v této době nejlépe sledovat pokrok v designérské práci i v respektování designérů jako rovnocenných vývojových pracovníků.

1. 12.
Technická muzea – jejich vývoj, charakter a poslání
PhDr. Miloš Hořejš
Pod souhrnný pojem technické muzejnictví se schovává celá řada institucí. Síť technických muzeí vznikající od poloviny 19. století do začátku 20. století začala v posledních desetiletích doplňovat science muzea a různě pojatá science centra. Přednáška by měla představit samotné počátky myšlenky technického muzejnictví ale i soudobé trendy v prezentaci vědy a techniky nejen u nás, ale i zahraničí.

15. 12.
Náš život s domácími spotřebiči v minulém století
Mgr. Lucie Střechová
Vývoj a výroba domácích spotřebičů ve 20. století. Přednáška by obecně zahrnovala vývoj známých produktových řad spotřebičů a bude zakončena u výstavky aut desetiletí v dopravní hale, kde je vystaveno průřezově po desetiletích od počátku století několik spotřebičů. Jednalo by se o drobnou ukázku na závěr.

9.3.3 Krátkodobé výstavy

16. 2. 2011–1. 1. 2012
Technika 20. století ve sbírkách VHÚ Praha
Výstava, kterou v suterénním sále muzea připravil Vojenský historický ústav, tvoří více než čtyři desítky exponátů – zbraní a dopravních prostředků, které vojáci používali během posledních 110 let.

16. 2. 2011–6. 7. 2011
Brno v Praze!
Výstava Brno v Praze není výstavou v pravém slova smyslu. Podobně jako moravské víno má být spíše rozmanitou ochutnávkou, která prezentuje sbírky Technického muzea v Brně a současně pozvánkou k jeho návštěvě. Představujeme nejen hlavní budovu a sídlo Metodického centra konzervace v Brně – Králově Poli, ale také externí památky, o které Technické muzeum v Brně pečuje s úspěchem již padesát let.

9.3.4 Doprovodné programy pro veřejnost se zaměřením na rodiny s dětmi

15. únor 2011
Slavnostní znovuotevření Národního technického muzea
Vernisáž Národního technického muzea se konala za přítomnosti politických a společenských špiček veřejného života. Slavnostní projev měl prezident republiky Václav Klaus, rektor Vysokého učení technického Václav Havlíček, ministr kultury Jiří Besser a generální ředitel Karel Ksandr.

Jako den slavnostního otevření muzea byl stanoven 15. únor 2011, kdy jsme si připomněli 180. výročí narození mecenáše, stavitele a architekta Josefa Hlávky. Budova Národního technického muzea je poprvé za svoji více jak sedmdesátiletou historii celá určena jen muzejním účelům. Na více než pěti a půl tisících metrů čtverečních mohou návštěvníci vidět na pět tisíc exponátů.

2. a 3. dubna
Hrboun má narozeniny!
Pojďte s námi oslavit narozeniny naší lokomotivy Hrboun, která se právě tento víkend dožívá sta let. Mašinka bude zpřístupněna s komentovanou prohlídkou, kterou povedou odborní kurátoři. A dokonce se budou moci návštěvníci na speciálním lůžku prohlédnout Hrbounův podvozek.
Po oba dny budou od 14 hodin výtvarné dílny pro děti.

13. 5. 2011
100. výročí dálkového letu ing. Jana Kašpara
Vystoupilo: smyčcové kvarteto 4Seasons, Sestry Havelkovy se svým orchestrem, DayDream Band Petra Hanzlíka s hostem Barborou Řeháčkovou koncertem provedl Petr Hanzlík
Začátek koncetu: 17,30–19 hodin
Vstup na koncert s platnou vstupenkou do NTM, koncert spolupořádala agentura Blue Season Art Agency

14. 5. 2011
100. výročí dálkového letu ing. Jana Kašpara
Historická jízda exponátů NTMparní lokomotivy „Ušatá“ a salonního vozu Františka Ferdinanda D'Este z Masarykova nádraží v Praze – odjezd do Pardubic v 8 hodin, odjezd ve 14 hodin z Pardubic do Prahy
Promítání filmů s leteckou tématikou v kinosále NTM
Letecká akrobaticko-modelářská show – začátek ve 12 hodin
Krabicové draky – začátek ve 12 hodin
Výtvarné dílny pro děti – začátek ve 14 hodin

1. 6. 2011
Den dětí
Vstup zdarma pro děti do 15let.

11. 6. 2011
Pražská muzejní noc
Při této příležitosti si návštěvníci mohli vyzkoušet např. Morfeův telegraf, shlédnout módní přehlídku, pozorovat oblohu dalekohledem, výtvarné dílny pro děti a workshop lektorského oddělení. Muzejní noc navštívilo téměř 7500 návštěvníků.

17.–19. 6. 2011
Zpřístupnění chomutovského železničního depozitáře Národního technického muzea
Stejně jako minulý rok se také letos otevřely dveře chomutovského depozitáře Železničního muzea NTM široké a odborné veřejnosti. V depozitáři si mohli návštěvníci prohlédnout lokomotivy všech trakcí; osobní a nákladní vozy, které byly provozovány na území Čech, Moravy a Slezska v posledních stopadesáti letech železniční historie. Pozornost mnoha návštěvníků se tradičně soustředila na lokomotivy parní trakce a salónní vozy Ústecko-teplické dráhy a barona Rothschilda. Pro návštěvníky také byla připravena prezentace výukového programu ENTER, jehož pracovníci zde zájemcům na příkladu modelů objasňovali princip fungování parního stroje, princip nakloněné roviny, případně funkci pístu. Den otevřených dveří se za čtyři dny svého trvání setkal s velkým zájmem odborné i široké veřejnosti všech věkových kategorií, celkem navštívilo depozitář 1024 osob.

30. 6. 2011
Vysvědčení
Vstup zdarma pro se samými jedničkami.

18. 7. 2011
Odhalení památníku ke 120. výročí zahájení provozu první elektrické dráhy v českých zemích – NTM bylo otevřeno zdarma pro veřejnost, akce s Dopravními podniky Hl. m. Prahy

10. a 11. 9. 2011
Zpřístupnění chomutovského železničního depozitáře Národního technického muzea „Vlakem z muzea do muzea"
V sobotu 10. a neděli 11. září 2011 byl veřejnosti zpřístupněn železniční depozitář Národního technického muzea. Široká veřejnost tak mohla navštívit běžně nepřístupné prostory, ve kterých jsou deponována historická kolejová vozidla Národního technického muzea. Zpřístupnění železničního depozitáře připravilo Národní technické muzeum společně s Českými drahami a.s. a městem Chomutov.

Velkým lákadlem byly parní lokomotivy – zelená „Pětasedma" 475.1142, která byla jako předváděcí lokomotiva v Číně, nebo parní rychlíková lokomotiva 498.106 „Albatros", která vytvořila v srpnu 1964 rychlostní rekord parní lokomotivy u tehdejších Československých státních drah –162 km/h. Stranou pozornosti nezůstal ani salonní vůz Ústecko-teplické dráhy z roku 1900 nebo salonní vůz Adolpha Rotschilda z roku 1906.

V sobotu 10. září 2011 vypravily České dráhy zvláštní parní vlak ze svého podnikového muzea v Lužné u Rakovníka do Chomutova. Účastnící si tak mohli v jednom dni prohlédnout obě místa, kde je uloženo přes 150 historických železničních vozidel především ze sbírky Národního technického muzea a podnikového muzea Českých drah. Úspěšná akce přilákala do Chomutova za oba víkendové dny 1540 návštěvníků. Jízdu parního vlaku využilo k návštěvě obou míst přes 350 osob

24. 9. 2011, od 14 do 18 h
Festival Zažít město jinak – workshop v NTM
Dílna pro děti i dospělé – „Kolo" – Historie jízdního kola a jeho význam. Návštěvníci si prohlédnou a vyzkouší jízdu na replice historického vysokého kola. Projedou se též na moderním lehokole

(ukotveném v trenažéru), přitom si mohou měřit tep a spotřebovanou energii. Seznámí se s funkcí jednotlivých částí kola, zalepí poškozenou duši. Návštěvnici se naučí čistit řetěz. Nejmenší děti si mohou vyrobit své kolečko z kartonu.
Též před muzeem mohou návštěvníci zhlédnout ukázku na dobových velocipedech.

1. 10.–2. 10. 2011, od 14 do 18 hodin
Dny otevřených kapot
Poprvé v historii se mohou návštěvníci podívat pod kapoty našich opláštěných krasavců z Dopravní haly, k tomu bude i odborný výklad. V kinosále budou promítány dobové filmy týkající se motorismu a další překvapení.

13. 10. 2011, 17–18,15h
Výstava Dosušeno!
Komentovaná prohlídka s autorem výstavy Ing. arch. Petrem Krajčim.

15. 10.–16. 10., od 14 do 18 hodin
Výstava Parker – čím se psaly dějiny…
Víkend doprovodných programů k výstavě: dílny pro děti i dospělé – pojďte si s námi vyzkoušet různé techniky s pery Parker – kaligrafické písmo, kresby atd. K dispozici bude grafolog na krátký rozbor vašeho písma.

3. 11. 2011
Setkání se starosty z regionu Frýdlantska v rámci výstavy Dosušeno
Ve čtvrtek 3. listopadu 2011 přijelo na pozvání NTM patnáct starostů z Frýdlanstka. Cílem bylo, je seznámit s vysoušecím pracovištěm NTM a podělit se s nimi o zkušenosti při vysoušení zaplavených archiválií. Tento region byl postižen ničivými záplavami v roce 2010, proto byl zvolen tento region pro předání důležitých informací a zkušeností. Setkání se uskutečnilo za přítomnosti senátora za Liberecký kraj s místopředsedou Senátu PČR panem P. Sobotkou.

30. 11. 2011
Koncert Spirituál Kvintet
Koncert pro současné i bývalé zaměstnance, přátele a příznivce Národního technického muzea v Praze.

sobota 3. 12. 2011, 18.00–20.00
… ET IN TERRA PAX…2011
Tradiční benefiční koncert …ET IN TERRA PAX…pořádaný ve prospěch humanitární organizace ADRA občanským sdružením Setkání s hudbou, Národním technickým muzeem a agenturou Blue Season Art Agency. Účinkuje smyčcový orchestr Camerata Bohemica, řídí Tomáš Strašil, violoncello- Tomáš Strašil a Smíšený sbor ČVUT s doprovodem smyčců, účinkuje smíšený sbor Salvátorská schola a Hedvika Jouzová- harfa.

sobota 17. 12. 2011, 18.00–20.00
Adventní koncert v NTM
Koncert pořádaný Národním technickým muzeem
a agenturou Blue Season Art Agency

Vystoupil chlapecký sbor Pueri gaudentes, sbormistři Zdena Součková a Libor Sládek, dále harfistka Hedvika Jouzová, sopranistka Hana Blažíková, komorní flétnový soubor Syrinx s um. vedoucí Magdalenou Tůmovou.

Na programu byly převážně adventní a vánoční skladby a skladby s duchovní tematikou. Např. Webberovo Pie Jesu, výběr z Brittenovy Ceremony of Carols nebo adventní písně českého soudobého skladatele Jiřího Temla.

9.3.5 Konference a semináře – badatelské oddělení NTM

19. 4. 2011

Motorismus a šlechta v českých zemích 1894–1945

Seminář byl pořádán ve spolupráci s Národním památkovým ústavem jako mezioborové setkání pro odbornou veřejnost při příležitosti zahájení projektu „Každodenní život a kulturní vliv aristokracie v českých zemích a ve střední Evropě", který je podpořen Ministerstvem kultury ČR. Jednotlivé příspěvky mapovaly spojení staré rodové i nově nobilitované šlechty s automobilismem a přibližovaly neznámý „urozený svět techniky" Pozornost byla věnována osobnostem, rodům i otázkám, které přesahovaly úzce vymezené téma.

10. 5. 2011

Do dálek a výšek. Rekordy českých (československých) pilotů, balonů a letadel

Dne 13. května 2011 uplynulo 100 let od prvního historického českého dálkového letu, kdy Ing. Jan Kašpar přeletěl z Pardubic do Velké Chuchle. Seminář se věnoval nejen zmíněnému letu a osobnosti Ing. Jana Kašpara, ale také jeho následovníkům, českým (československým) letcům, kteří se pokoušeli o další dálkové i výškové rekordy.

24.–26. 5. 2011

Čeští vědci a technici v exilu

Mezinárodní konference, pořádaná ve spolupráci s Kabinetem dějin vědy (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i.) a Masarykovým ústavem a Archivem AV ČR, v.v.i., se věnovala problematice vědců v exilu v souvislosti s velkou emigrační vlnou, která postihla Evropu v době nacistického režimu. Stranou však nezůstaly další emigrační a exilové vlny, především vliv komunistického režimu na odchody významných i řadových vědců. Na konferenci byly dosavadní výsledky studia dané problematiky v ČR nejen prezentovány, ale rovněž komparovány se závěry zahraničních badatelů.

4. 10. 2011

Vladimír List – osobnost české techniky

Seminář byl spolupořádán s Fakultou elektrotechnickou ČVUT v Praze. Připomenul a komplexně zhodnotil osobnost prof. Vladimíra Lista, předního českého elektrotechnika a významného vysokoškolského pedagoga, který mimo jiné sehrál zásadní roli v procesu technické normalizace a již od dvacátých let minulého století se zasazoval o výstavbu pražské podzemní dráhy. Seznámil zejména s jeho zásluhami pro rozvoj české elektrotechniky, s účastí na pařížské mírové konferenci a s rolí při výstavbě pražského metra.

11.–12. 10. 2011

Kubismus v české architektuře

Konference, spolupořádaná s Ústavem dějin umění AV ČR, v. v. i., Ústavem pro dějiny umění FF UK v Praze a Galerií Jaroslava Fragnera, se konala u příležitosti 100 let od vzniku prvního návrhu kubistické stavby Jakubcovy vily v Jičíně od Pavla Janáka. Konference zhodnotila český architektonický kubismus v uměleckém kontextu, připomenula významné tvůrce, ale také se zabývala otázkou, jak vnímáme kubismus dnes.

22.–23. 11. 2011

Věda a technika v Československu od normalizace k transformaci

Multidisciplinární vědecká konference, pořádaná ve spolupráci s Kabinetem dějin vědy (Ústav pro soudobé dějiny AV ČR, v.v.i.) a Společností pro dějiny věd a techniky, přiblížila za účasti pamětníků vědu a techniku 70. až 90. let 20. století. Zazněly příspěvky týkající se jednotlivých osobností, vývoje vybraných oborů i některých projektů v oblasti letectví, zbrojní výroby, výpočetní technicky či architektury a muzejnictví.

24. 11. 2011

Seminář z dějin rozhlasové, televizní a filmové techniky

13. ročník semináře Klubu přátel NTM, sekce Rozhlasové, televizní na filmové techniky byl věnován zejména moderní televizní a přenosové TV technice, záznamovým systémům, digitalizaci a archivaci zvukových i obrazových záznamů.

30. 11. 2011

Seminář Z dějin geodézie a kartografie

Již 32. ročník tradičního setkání českých a slovenských geodetů a kartografů. Zazněly zejména příspěvky z oblasti kartografie a topografie, ale pozornost byla rovněž věnována několika osobnostem z oblasti geodézie, kartografie a astronomie.

9.5 Vývoj návštěvnosti v NTM

Návštěvnost NTM v roce 2011 – měsíční statistika

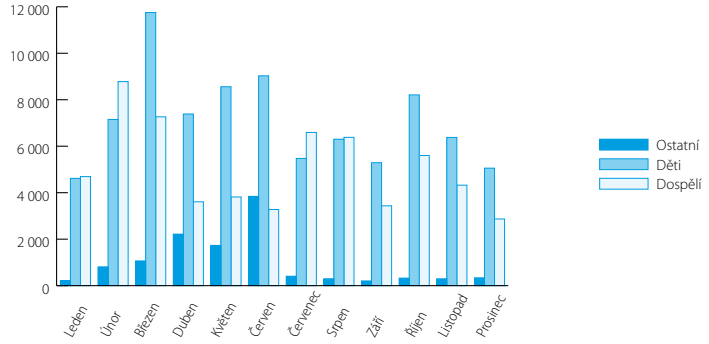

Návštěvnost NTM v roce 2011 – měsíční statistika

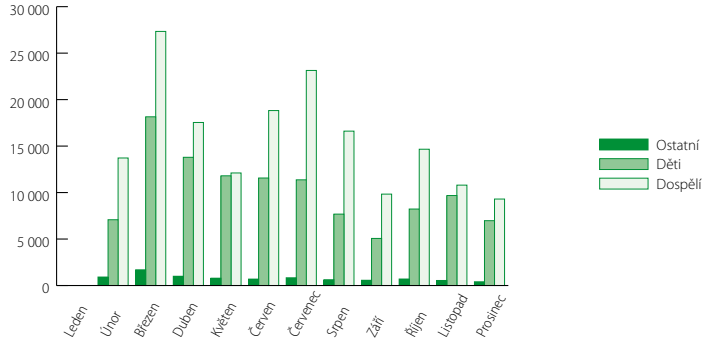

Návštěvnost NTM v roce 2011 celkem

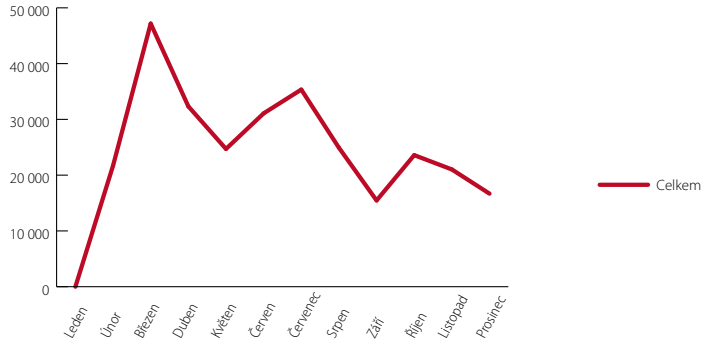

Návštěvnost NTM v roce 2011 celkem

10 Rady Národního technického muzea

10.1 Vědecká rada NTM

je konzultačním a oponentním orgánem generálního ředitele NTM. Jejím úkolem a posláním je posuzovat koncepční otázky týkající se rozvoje, sbírkotvorné činnosti, vědy a společenského postavení Národního technického muzea. Muzejní vědecká rada pracuje a rozvíjí svou činnost v souladu s dlouhodobými plány a podle potřeb rozvoje muzea. Muzejní vědeckou radu NTM tvoří zástupci akademického, vědeckého, kulturního a společenského života a to i ze zahraničí. Členy vědecké rady v současné době jsou:

1. PhDr. Fragner Benjamin
2. Prof. Ing. arch. Akad. arch. Václav Girsa
3. Prof. Ing. Havlíček Václav, CSc.
4. Dr. Heyrovský Michael
5. Ing. Ignačák Tomáš
6. Prof. RNDr. Illnerová Helena
7. DrSc., Ing. Jandáček Václav
8. Prof. JUDr. Karfíková Marie, CSc.
9. Plk. Mgr. Knížek Aleš
10. Doc. PhDr. Kotalík Jiří, CSc.
11. Doc. Ing. Kotlík Petr, CSc.
12. Doc. Ing. Koubek Josef, CSc.
13. PhDr. Králík Jan
14. Prof. RNDr. Kraus Ivo
15. DrSc., Ing. Křeček Pavel
16. PhDr. Lukeš Michal, PhD.
17. Prof. RNDr. Pačes Václav
18. DrSc., Prof. Judr. Pavlíček Václav, Csc.
19. PhDr. Součková Jana, DrSc.
20. PhDr. Strnadová Zuzana
21. PhDr. Suchomel Filip, PhD.
22. Ing. Vykydal Vlastimil
23. Prof. Ing. Wilhelm Ivan, CSc.
24. Ing. Zeithammer Karel
25. Ing. Zídek Svatopluk

NTM v Radě zastupují:

26. PhDr. Ebel Martin
27. PhD., PhDr. Hořejš Miloš
28. PhDr. Hozák Jan
29. Mgr. Nezmeškal Arnošt.
30. Předsedou je, podle tradice z dob vědeckých rad muzea z první poloviny 20. století, rektor ČVUT Prof. Ing. Havlíček Václav, CSc.

10.2 Redakční rada NTM

je poradním orgánem generálního ředitele složeným z odborníků, kteří iniciují vydávání muzejních publikací, posuzují návrhy na ediční počiny, realizované pod hlavičkou NTM a dohlížejí na ediční strategii. Redakční rada předkládá návrhy a stručné anotace publikací a koordinuje odbornou úroveň předkládaných publikačních výstupů. Cílem činnosti je zachovat kontinuitu mezi stávajícími publikačními řadami a navázat na ně řadami novými ve formě tematických edicí. Členové rady doporučují případná aktuální témata, autory a události, které korespondují s aktivitami NTM a navrhují formu jejich zpracování a případnou jinou prezentaci. Rada stanovuje standardy zpracování příspěvků pro odborná periodika a monografie NTM, konzultuje s odpovědnými redaktory jednotlivých svazků příspěvky, rozhoduje o jejich rozsahu a o podobě grafických příloh. Členy rady jsou vedle odborných pracovníků z NTM i zástupci vědecké obce z Národního muzea, Ústavu dějin UK, Ústavu pro soudobé dějiny AV, Vojenského historického ústavu, Moravského zemského muzea a Správy Pražského hradu.

1. PhDr. Jan Králík (předseda)
2. RNDr. Ivana Lorencová (tajemnice)
3. PhDr. Milena Secká, CSc.
4. PhDr. Marek Ďurčanský, PhD.
5. Mgr. Michal Šimůnek, PhD.
6. Ing. arch. Zdeněk Lukeš
7. Jaroslav Beránek
8. PhDr. Dagmar Rýdlová
9. Mgr. Martin Sekera, PhD.
10. PhDr. Mgr. Martin Reissner
11. PhDr. Kateřina Bečková
12. Bc. Tomáš Kučera
13. Ing. Jan Palas
14. Mgr. Jana Čerešňová
15. Michal Plavec
16. PhDr. Zdeněk Vácha
17. Bc. Magdalena Buriánková
18. PhDr. Tomáš W. Pavlíček
19. MgA. Petr Kliment

10.3 Výstavní rada NTM

Rada pro výstavní činnost Národního technického muzea je poradním orgánem GŘ NTM. Závěry z jednání RVČ mají charakter doporučení. Výstavní činností se rozumí realizace krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých výstav včetně přípravy stálých expozic. RVČ projednává otázky koncepce, stavu a hodnocení výstavní činnosti NTM. RVČ zasedá minimálně dvakrát ročně. RVČ posuzuje kvalitu navrhovaných výstavních projektů a jejich očekávaný přínos pro odbornou i laickou veřejnost. RVČ navrhuje generálnímu řediteli NTM tematickou strukturu ročních a střednědobých výstavních plánů a vyjadřuje se k výstavní politice NTM.

Členy výstavní rady jsou:

1. Ing. arch. Iveta Černá
2. Mgr. Marie Szadkowská
3. PhDr. Petra Matějovičová
4. Plk. Mgr. Michal Burian
5. Mgr. Ondřej Dostál, PhD.
6. Mgr. Jan Randáček
7. Dott. Emanuel Gadaleta
8. Ing. Martin Mrázek
9. Mgr. Olga Šámalová
10. Ing. Blanka Kreibichová
11. Petr Kožíšek
12. PhDr. Jan Novotný
13. Ing. Irena Laboutková
14. Johanna Pauli
15. Mgr. Lenka Jesenská
16. Mgr. Jiří Střecha
17. Mgr. Pavel Kodera, PhD.

10.4 Rada pro sbírkotvornou činnost

Rada pro sbírkotvornou činnost je poradním orgánem generálního ředitele, je zřízena dle zákona č. 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy, respektive související prováděcí vyhlášky a metodiky. Členy Rady pro sbírkotvornou činnost jmenuje generální ředitel z řad významných osobností české muzeologie, znalců historické i současné techniky a odborných pracovníků muzea. Stěžejním úkolem Rady je posuzovat koncepční otázky týkající se sbírkové a akviziční činnosti NTM.

Členy rady pro sbírkotvornou činnost jsou:

1. Ing. Jiří Číp
2. Ing. Karel Jičínský, CSc.
3. PhDr. Daniela Karasová, CSc.
4. Mgr. René Klimeš
5. Mgr. Jiří Křížek
6. PhDr. Květa Křížová
7. Ing. Ladislav Mergl
8. Ing. Stanislav Michal
9. Pavel Muchka
10. PhDr. Věra Přenosilová
11. Ing. Jan Šatava
12. Ing. Zdeněk Rasl
13. PhDr. Jitka Zamrzlová
14. Mgr. Miloš Josefovič
15. PhDr. Jan Novotný
16. Mgr. Václav Rutar

11. Personální informace, ekonomika a majetek

11.1. Personální informace

Údaje o zaměstnancích

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců za období leden až prosinec 2011:

rozpis MK ČR	130
skutečnost	111
průměrný plat celkem	22 713 (průměrná mzda ČR 24 319, rozdíl činí 1.606).

Rok 2011 byl pro NTM rokem organizačních změn. Výrazné změny byly prováděny i v oblasti platů zaměstnanců. V rámci procesu řešení úspory mzdových prostředků Národní technické muzeum podniklo několik opatření:

- k 1. 2. 2011 došlo k 50-ti procentnímu snížení všech osobních příplatků
- k 1. 3. 2011 byl některým zaměstnancům přiznán osobní příplatek, došlo k 17-ti procentnímu navýšení celková úspora osobních příplatků činila 33 %
- k 31. 5. 2011 propuštěno 18 zaměstnanců s celkovým úvazkem 15,45

11.2. Ekonomika a majetek

Hospodaření Národního technického muzea v roce 2011 výrazně ovlivnilo jeho znovuotevření veřejnosti v únoru 2011.

Rozvaha

Významné změny v rozvaze během účetního období roku 2011 nastaly zejména u dlouhodobého hmotného majetku. Došlo ke zvýšení hodnoty staveb o 77,1 mil. Kč zařazením technického zhodnocení hlavní budovy NTM. Ke zvýšení samostatných movitých věcí o 28,0 mil. Kč došlo vlivem zařazení dlouhodobého majetku expozic. Zvýšení hodnoty pozemků není způsobeno nákupem nových pozemků, ale jejich přeceněním na základě závěrů kontrolních nálezů z provedených kontrol a auditů koncem roku 2010, kdy některé z pozemků byly evidovány jako soubory majetku a některé nebyly oceněny a zařazeny do používání. Celkové zvýšení hodnoty pozemků přeceněním z důvodu nápravných opatření činí během roku 2011 290,0 mil. Kč. K nárůstu konečného zůstatku nedokončeného dlouhodobého majetku o 39,3 mil. Kč došlo zejména z důvodu výstavby depozitární haly č. 3 v Čelákovicích a III. etapy rekonstrukce hlavní budovy NTM, které budou uvedeny do používání během roku 2012.

Nárůst finančních prostředků během roku 2011 na běžném bankovním účtu je způsoben vyššími než plánovanými výnosy ze vstupného.

Nárůst ostatních krátkodobých závazků způsobilo zejména doručení platebního výměru č. 382144/2011 vydaného Finančním úřadem pro Prahu 1 za porušení rozpočtové kázně při prodeji budovy a pozemků v Hřešihlavech v roce 2008 ve výši 8 mil. Kč. NTM zažádalo o posečkání daně a podalo dle názoru NTM důvodné odvolání. Z tohoto důvodu nebylo účtováno čerpání rezervního fondu. V roce 2011 byly dále vyměřeny pokuty za porušení rozpočtové kázně v minulých účetních obdobích za porušení postupu zákona o veřejných zakázkách ve výši 5,7 mil. Kč a 1,2 mil. Kč.

Do majetku byla zařazena sbírka NTM v hodnotě 1,- Kč, kterou tvoří předměty zapsané v CES. Předměty sbírkové povahy, které ještě zapsané do CES nebyly, byly zařazeny do účetnictví v samostatné kategorii majetku.

V roce 2011 NTM získalo celkem 85 darů, z toho bylo 5 finančních darů v hodnotě 165 000,- Kč a 80 věcných darů sbírkových předmětů.

PŘÍLOHA Č. 1 – ROZVAHA (základní)

IČO: 00023299 Název organizace: Národní Technické muzeum
Právní forma: příspěvková organizace Sídlo: Kostelní 42, 170 78 Praha 7

sestavená k 31. 12. 2011
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa

pol. č.	Název položky	Běžné období Brutto	Běžné období Korekce	Běžné období Netto	Minulé období Netto
	AKTIVA CELKEM	**1 303 288 947,72**	**112 627 192,72**	**1 190 661 755,00**	**742 467 214,07**
A.	Stálá aktiva	1 251 829 900,60	112 621 432,72	1 139 208 467,88	704 526 728,08
I.	Dlouhodobý nehmotný majetek	4 031 330,83	2 918 559,13	1 112 771,70	888 440,19
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje				
2.	Software	2 529 996,80	1 417 225,10	1 112 771,70	727 697,70
3.	Ocenitelná práva				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	1 501 334,03	1 501 334,03		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek				
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek				160 742,49
8.	Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého nehmotného majetku				
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý nehmotný majetek				
II.	Dlouhodobý hmotný majetek	1 247 798 569,77	109 702 873,59	1 138 095 696,18	703 638 287,89
1.	Pozemky	342 204 648,90		342 204 648,90	52 172 729,43
2.	Kulturní předměty	1 533,00		1 533,00	
3.	Stavby	568 565 126,84	43 542 170,05	525 022 956,79	447 963 478,92
4.	Samostatné movité věci a soubory movitých věcí	97 934 564,18	33 323 947,32	64 610 616,86	36 586 823,67
5.	Pěstitelské celky trvalých porostů	22 330,00	22 330,00		
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	32 814 426,22	32 814 426,22		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	206 255 940,63		206 255 940,63	166 915 255,87
9.	Uspořádací účet technického zhodnocení dlouhodobého hmotného majetku				
10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek				
III.	Dlouhodobý finanční majetek	0,00	0,00	0,00	0,00
1.	Majetkové účasti v osobách s rozhodujícím vlivem				
2.	Majetkové účasti v osobách s podstatným vlivem				
3.	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti				
4.	Půjčky osobám ve skupině				
5.	Jiné dlouhodobé půjčky				
6.	Termínované vklady dlouhodobé				
7.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek				
8.	Pořizovaný dlouhodobý finanční majetek				
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý finanční majetek				
IV.	Dlouhodobé pohledávky	0,00	0,00	0,00	0,00
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci dlouhodobé				
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených úvěrů				
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy				
4.	Dlouhodobé pohledávky z ručení				
5.	Dlouhodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí				
6.	Ostatní dlouhodobé pohledávky				
B.	Oběžná aktiva	51 459 047,12	5 760,00	51 453 287,12	37 940 485,99
I.	Zásoby	1 386 221,37		1 386 221,37	1 746 196,15
1.	Pořízení materiálu				
2.	Materiál na skladě	202 572,17		202 572,17	335 694,14
3.	Materiál na cestě				
4.	Nedokončená výroba				
5.	Polotovary vlastní výroby				

pol. č.	Název položky	Běžné období Brutto	Běžné období Korekce	Běžné období Netto	Minulé období Netto
6.	Výrobky	1 128 171,75		1 128 171,75	1 159 263,37
7.	Pořízení zboží				
8.	Zboží na skladě	55 477,45		55 477,45	251 238,64
9.	Zboží na cestě				
10.	Ostatní zásoby				
II.	**Krátkodobé pohledávky**	**6 517 803,69**	**5 760,00**	**6 512 043,69**	**10 916 685,23**
1.	Odběratelé	2 755 681,00	5 760,00	2 749 921,00	1 319 455,00
2.	Směnky k inkasu				
3.	Pohledávky za eskontované cenné papíry				
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	193 444,46		193 444,46	467 652,76
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	276 515,00		276 515,00	
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci krátkodobé				
7.	Krátkodobé pohledávky z postoupených úvěrů				
8.	Pohledávky z titulu daní a obdobných dávek				
9.	Pohledávky ze sdílených daní				
10.	Pohledávky za zaměstnanci	163 642,80		163 642,80	170 605,00
11.	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění				
12.	Daň z příjmů	167 100,00		167 100,00	
13.	Jiné přímé daně				
14.	Daň z přidané hodnoty				
15.	Jiné daně a poplatky				
16.	Pohledávky za státním rozpočtem				
17.	Pohledávky za rozpočtem územních samosprávných celků				
18.	Pohledávky za účastníky sdružení				
19.	Krátkodobé pohledávky z ručení				
20.	Pevné termínové operace a opce				
21.	Pohledávky z finančního zajištění				
22.	Pohledávky z vydaných dluhopisů				
23.	Krátkodobé pohledávky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí				
24.	Poskytnuté zálohy na dotace				
25.	Náklady příštích období	543 141,06		543 141,06	432 321,82
26.	Příjmy příštích období	167 760,52		167 760,52	
27.	Dohadné účty aktivní	2 250 518,85		2 250 518,85	8 184 857,65
28.	Ostatní krátkodobé pohledávky				341 793,00
III.	**Příjmové účty rozpočtového hospodaření**	**0,00**	**0,00**	**0,00**	**0,00**
1.	Příjmový účet organizačních složek státu				
IV.	**Krátkodobý finanční majetek**	**43 555 022,06**		**43 555 022,06**	**25 277 604,61**
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování				
3.	Jiné cenné papíry				
4.	Termínované vklady krátkodobé				
5.	Jiné běžné účty				
6.	Účty spravovaných prostředků				
7.	Souhrnné účty				
8.	Účty pro sdílení daní a pro dělenou správu				
9.	Běžný účet	42 783 338,75		42 783 338,75	24 093 359,07
10.	Běžný účet FKSP	531 367,89		531 367,89	945 613,07
11.	Základní běžný účet územních samosprávných celků				
12.	Běžné účty fondů územních samosprávných celků				
13.	Běžné účty státních fondů				
14.	Běžné účty fondů organizačních složek státu				
15.	Ceniny	160 792,00		160 792,00	187 126,00
16.	Peníze na cestě				
17.	Pokladna	79 523,42		79 523,42	51 506,47

pol. č.	Název položky	Běžné období	Minulé období
	PASIVA CELKEM	**1 190 661 755,00**	**742 467 214,07**
C.	Vlastní kapitál	1 163 126 146,65	723 875 041,64
I.	Jmění účetní jednotky a upravující položky	1 139 249 403,66	704 083 739,86
1.	Jmění účetní jednotky	1 138 907 070,66	569 958 880,07
2.	Fond privatizace		
3.	Dotace na pořízení dlouhodobého majetku		133 982 059,79
4.	Agregované příjmy a výdaje minulých let		
5.	Kurzové rozdíly		
6.	Oceňovací rozdíly při změně metody	1 533,00	
7.	Jiné oceňovací rozdíly		
8.	Opravy chyb minulých období	340 800,00	142 800,00
II.	Fondy účetní jednotky	18 050 249,33	16 885 559,41
1.	Fond odměn	3 073 056,16	2 911 213,16
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	646 916,90	917 699,19
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	4 236 947,14	2 638 788,77
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	2 141 566,60	2 360 203,60
5.	Fond reprodukce majetku, investiční fond	7 951 762,47	8 057 654,69
6.	Ostatní fondy		
III.	Výsledek hospodaření	5 826 493,66	2 905 742,37
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	5 826 493,66	2 905 742,37
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení		
3.	Nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let		
D.	Cizí zdroje	27 535 608,35	18 592 172,43
I.	Výdajové účty rozpočtového hospodaření		
1.	Zvláštní výdajový účet		
II.	Rezervy	73 800,00	1 250 158,00
1.	Rezervy	73 800,00	1 250 158,00
III.	Dlouhodobé závazky	345 000,00	
1.	Dlouhodobé úvěry		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé		
3.	Vydané dluhopisy		
4.	Závazky z pronájmu	345 000,00	
5.	Dlouhodobé přijaté zálohy		
6.	Dlouhodobé závazky z ručení		
7.	Dlouhodobé směnky k úhradě		
8.	Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí		
9.	Ostatní dlouhodobé závazky		
IV.	Krátkodobé závazky	27 116 808,35	17 342 014,43
1.	Krátkodobé úvěry		
2.	Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)		
3.	Vydané krátkodobé dluhopisy		
4.	Jiné krátkodobé půjčky		
5.	Dodavatelé	4 363 784,19	2 970 818,42
6.	Směnky k úhradě		
7.	Závazky z dávek sociálního zabezpečení		
8.	Krátkodobé přijaté zálohy	53 935,00	52 304,80
9.	Závazky z dělené správy a kaucí		
10.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé		
11.	Přijaté zálohy daní		
12.	Závazky z výběru daní		
13.	Závazky ze sdílených daní		
14.	Zaměstnanci	2 021 911,00	2 429 774,00
15.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	651,00	651,00
16.	Zúčtování s institucemi SZ a ZP	1 150 263,00	1 426 672,00
17.	Daň z příjmů		
18.	Jiné přímé daně	287 306,00	381 263,00
19.	Daň z přidané hodnoty	545 378,00	226 441,00
20.	Jiné daně a poplatky	0,00	0,00
21.	Závazky ke státnímu rozpočtu	12 311,00	197 494,00

pol. č.	Název položky	Běžné období	Minulé období
22.	Závazky k rozpočtům územních samosprávných celků		
23.	Závazky k účastníkům sdružení		
24.	Krátkodobé závazky z ručení		
25.	Pevné termínové operace a opce		
26.	Závazky z neukončených finančních operací		
27.	Závazky z finančního zajištění		
28.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů		
29.	Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí		
30.	Přijaté zálohy na dotace	2 187 091,85	8 004 496,65
31.	Výdaje příštích období	0,00	0,00
32.	Výnosy příštích období	182 487,95	232 187,47
33.	Dohadné účty pasivní	1 347 761,63	1 319 668,30
34.	Ostatní krátkodobé závazky	14 963 927,73	100 243,79

11.3. Náklady a výnosy

Nejvyšší náklady vykázané ve spotřebě materiálu činí pořízení drobného dlouhodobého majetku od 3 do 40 tis. Kč ve výši 3,2 mil. Kč, které úzce souvisí s dovybavením v souvislosti se znovuotevřením. Významnou položkou je i spotřeba obalového materiálu z nekyselé lepenky na uložení archiválií zejména z povodní, které byly letos „dosušeny" a na uložení vydesinfikovaných archiválií do nového depozitáře v Čelákovicích ve výši 0,5 mil. Kč. Ač nebyla plánována spotřeba materiálu na výstavní činnost, bylo čerpáno 0,8 mil. Kč v souvislosti s otevřením nových výstav během roku 2011, např. Dosušeno a Parker.

V ostatních službách jsou čerpány nejvýznamnější náklady na ostrahu objektů NTM ve výši 6,9 mil. Kč, dozor expozic a návštěvnická pokladna 3,6 mil. Kč, 1,6 mil. Kč na úklid, na propagaci NTM zejména v souvislosti se znovuotevřením a udržením zájmu návštěvníků ve výši 1,4 mil. Kč. Významné jsou dále náklady na výkup sbírkových předmětů ve výši 0,8, nájemné 0,9 mil. Kč, 0,7 mil. na povinné revize zařízení, 0,7 mil. technická podpora IT, telekomunikační služby pevných a mobilních linek 0,6 mil. Kč a 0,7 mil. Kč přepravné sbírkových předmětů.

Oproti schválenému rozpočtu došlo k výraznému zvýšení jak nákladů, tak i výnosů. Velký zájem veřejnosti o nové expozice, připravené akce a výstavy vysoce překonal plánovanou návštěvnost. Výnosy ze vstupného dosáhly částky 31 087 tisíc Kč. Výnosy z pronájmů zajímavých prostor muzea ke komerčním účelům navýšily plánovanou částku výnosů dvojnásobně a dosáhly 6 450 tis. Kč.

Zlepšeného hospodářského výsledku ve výši 5 826 493,66 Kč bylo dosaženo zejména vysokými tržbami ze vstupného. Na jejich výši má neopakovatelný vliv znovuotevření NTM veřejnosti po několikaleté rekonstrukci 15. 2. 2011. Uvedený hospodářský výsledek je zcela mimořádný a nedá se i přes atraktivitu NTM a jeho aktivní prezentování veřejnosti předpokládat i v budoucích letech.

PŘÍLOHA Č. 2 – VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY (základní)

IČO: 00023299 Název organizace: Národní Technické muzeum
Právní forma: příspěvková organizace Sídlo: Kostelní 42, 170 78 Praha 7

sestavený k 31. 12. 2011
(v Kč, s přesností na dvě desetinná místa

pol. č.	Název položky	Aktuální období	Minulé období
A.	**NÁKLADY CELKEM**	**126 262 939,21**	**91 198 334,12**
I.	Náklady z činnosti	125 965 120,63	91 000 450,46
1.	Spotřeba materiálu	7 191 377,84	2 826 065,38
2.	Spotřeba energie	7 555 582,89	6 410 441,08
3.	Spotřeba ostatních neskladovatelných		
4.	Prodané zboží	666 102,58	1 291,85
5.	Opravy a udržování	11 646 310,69	6 600 480,92
6.	Cestovné	487 710,21	509 765,30
7.	Náklady na reprezentaci	446 470,27	144 368,84
8.	Ostatní služby	25 828 157,51	17 904 531,79
9.	Mzdové náklady	32 595 761,00	34 189 282,00
10.	Náklady z dávek sociálního zabezpečení		
11.	Zákonné sociální pojištění	10 623 614,00	11 440 039,00
12.	Jiné sociální pojištění		
13.	Zákonné sociální náklady	1 417 287,10	650 953,00
14.	Jiné sociální náklady	160 087,00	776 087,00
15.	Daň silniční		
16.	Daň z nemovitostí		
17.	Jiné daně a poplatky	17 086,00	54 550,00
18.	Vratky daní z nadměrných odpočtů		
19.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení		
20.	Jiné pokuty a penále	14 872 605,00	6 406,00
21.	Dary		
22.	Prodaný materiál		
23.	Manka a škody	601 311,12	449 190,00
24.	Tvorba fondů		
25.	Odpisy dlouhodobého majetku	12 761 566,14	7 449 844,23
26.	Zůstatková cena prodaného		
27.	Zůstatková cena neprodaného		
28.	Prodané pozemky		
29.	Tvorba a zúčtování rezerv	-1 176 358,00	1 250 158,00
30.	Tvorba a zúčtování opravných položek	-1 440,00	7 200,00
31.	Náklady z odepsaných pohledávek		
32.	Ostatní náklady z činnosti	271 889,28	327 895,07
II.	Finanční náklady	297 818,58	197 883,66
1.	Prodané cenné papíry a podíly		
2.	Úroky		
3.	Kurzové ztráty	9 853,58	17 035,53
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou		
5.	Ostatní finanční náklady	287 965,00	180 848,13
III.	Náklady na transfery	0,00	0,00
1.	Náklady ústředního rozpočtu na transfery		
2.	Náklady územního rozpočtu na transfery		
3.	Náklady na nároky na prostředky státních		
4.	Náklady na ostatní nároky		
IV.	Náklady ze sdílených daní	0,00	0,00
1.	Náklady ze sdílené daně z příjmů		
2.	Náklady ze sdílené daně z příjmů		
3.	Náklady ze sdílené daně z přidané		
4.	Náklady ze sdílených spotřebních daní		
5.	Náklady ze sdílených majetkových daní		
6.	Náklady ze sdílené daně silniční		

pol. č.	Název položky	Aktuální období	Minulé období
B.	**VÝNOSY CELKEM**	**132 314 442,87**	**94 308 816,49**
I.	Výnosy z činnosti	48 938 206,66	11 435 072,07
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	33 177,00	62 663,98
2.	Výnosy z prodeje služeb	32 663 978,10	1 462 515,44
3.	Výnosy z pronájmu	6 449 907,13	4 120 604,76
4.	Výnosy z prodaného zboží	465 465,00	299,00
5.	Výnosy ze správních poplatků		
6.	Výnosy z místních poplatků		
7.	Výnosy ze soudních poplatků		
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů		
9.	Změna stavu nedokončené výroby		
10.	Změna stavu polotovarů		
11.	Změna stavu výrobků	-32 211,62	-114 236,58
12.	Změna stavu ostatních zásob		
13.	Aktivace materiálu a zboží		
14.	Aktivace vnitroorganizačních služeb		
15.	Aktivace dlouhodobého nehmotného majetku		
16.	Aktivace dlouhodobého hmotného majetku		
17.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	1 430 000,00	2 588 793,00
18.	Jiné pokuty a penále	38 605,93	
19.	Výnosy z odepsaných pohledávek		
20.	Výnosy z prodeje materiálu		
21.	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku		
22.	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě pozemků		
23.	Výnosy z prodeje pozemků		
24.	Čerpání fondů	7 646 494,77	3 108 380,06
25.	Ostatní výnosy z činnosti	242 790,35	206 052,41
II.	Finanční výnosy	3 181,66	1 600,32
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů		
2.	Úroky		
3.	Kurzové zisky	3 181,66	1 600,32
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou		
5.	Výnosy z dlouhodobého finančního majetku		
6.	Ostatní finanční výnosy		
III.	Výnosy z daní a poplatků	0,00	0,00
1.	Výnosy z daně z příjmů fyzických osob		
2.	Výnosy z daně z příjmů právnických osob		
3.	Výnosy ze sociálního pojištění		
4.	Výnosy z daně z přidané hodnoty		
5.	Výnosy ze spotřebních daní		
6.	Výnosy z majetkových daní		
7.	Výnosy z energetických daní		
8.	Výnosy z daně silniční		
9.	Výnosy z ostatních daní a poplatků		
IV.	Výnosy z nezpochybnitelných nároků na prostředky státního rozpočtu, rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů	83 373 054.55	82 872 144,10
1.	Výnosy ústředních rozpočtů z tranferů	83 373 054,55	82 872 144,10
2.	Výnosy územních rozpočtů z transferů		
3.	Výnosy z nároků na prostředky státních fondů		
4.	Výnosy z ostatních nároků		
V.	Výnosy ze sdílených daní	0,00	0,00
1.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů		
2.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů		
3.	Výnosy ze sdílené daně z přidané hodnoty		
4.	Výnosy ze sdílených spotřebních daní		
5.	Výnosy ze sdílených majetkových daní		
6.	Výnosy ze sdílené silniční daně		
VI.	VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ	0,00	0,00
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním	6 051 503,66	3 110 482,37
2.	Daň z příjmů	225 010,00	204 740,00
3.	Dodatečné odvody daně z příjmů		
4.	Výsledek hospodaření po zdanění	5 826 493,66	2 905 742,37

11.4. Plnění závazných ukazatelů

Celkové přijaté dotace za rok 2011 činily celkem		243 508 063,86 Kč
z toho	provozní dotace	82 620 924,55 Kč
	z toho účelově určeno:	12 365 924,55 Kč
	investiční dotace	160 887 139,31 Kč

Všechny dotace byly poskytnuty zřizovatelem.

V průběhu roku 2011 NTM pokračovalo v realizaci investičních akcí financovaných z prostředků MK: vybudování expozic NTM, III. etapa rekonstrukce hlavní budovy NTM, v realizaci projektu Centra stavitelského dědictví v Plasích (podrobněji v části 15.), ve výstavbě depozitární haly č. III Čelákovice a probíhala investice na rekonstrukci areálu Železničního muzea NTM.

Přehled čerpání finančních prostředků podle jednotlivých akcí, u kterých došlo k rozdílům v čerpání oproti schválenému rozpočtu:

Název	Upravený rozpočet	Oznámení o uvolnění z NNV	Povolený limit	Skutečné výdaje	Celkový rozdíl – nevyčerpáno
program ISPROFIN 134V112 akce č. 134V112000038 Oprava střechy Plasy (§33.15, řádek 7217, kód1, položka 5336)	2 117 000,00	0	2 086 112,00	2 086 112,00	30 888,00
program 234V11G akce č. 234V11G000011 (§33.15, řádek 7217/ Centrum stavitelského dědictví v Plasích – provoz	0,00	1 875 116,00	1 249 687,00	1 249 685,55	625 430,45
program 234V11G akce 234V11G000011 (§33.15, řádek 7217/7431,7416) Centrum stavitelského dědictví v Plasích – investice z NNV	0,00	1155608	937 407,00	937 406,30	218 201,70
ISPROFIN 234V112000005 (§33.15, řádek 7216) Rekonstrukce areálu ŽM – investice	37 000 000,00	0	35 732 581,00	35 732 580,01	1 267 419,99
SMVS 234V12400006 (§33.15, řádek 7216) III. hala Čelákovice	45 797 000,00	26033050	71 830 050,00	71 830 050,00	0,00
ISPROFIN 134 124-0008 (§33.15, řádek 7217) Expozice provoz	939 000,00	281 957,00	706 127,00	706 127,00	514 830,00
SMVS134 124-0008 (§33.15, řádek 7217) Expozice – investice	2 215 000,00	4 528 101,00	2 656 959,00	2 656 959,00	4 086 142,00
SMVS 134V124 akce č. 134V124000007 (§33.15, řádek 7216) III. etapa rekonstrukce hl.budovy – investice	15 461 000,00	34 164 144,00	49 625 144,00	49 625 144,00	0,00
SMVS 134V124 akce č. 134V124000007 (§33.15, řádek 7217) III. etapa rekonstrukce hl.budovy – provoz	4 792 000,00	0,00	4 792 000,00	4 792 000,00	0,00
Celkem dotace MK	**108 321 000,00**	**38 974 202,00**	**169 616 067,00**	**169 616 063,86**	**-86 195 592,11**

Rekonstrukce areálu železničního muzea byla v září 2011 ukončena z důvodu dosud nezrušené stavební uzávěře na pozemcích budoucího staveniště.

Prostředky na vybudování nových expozic NTM jsou plánovány až do roku 2013.

Zhodnocení použitých finančních darů v roce 2011

V roce 2011 byly použity finanční dary ve výši 560 236,94 Kč. Z toho bylo:

- 42 000,- Kč od firmy Inženýring dopravních staveb, a.s., použito na nákup sbírkového předmětu dalekohled Merz z let 1890–1900,
- celkem 155 000,- Kč od poskytovatelů Phoenix-Zeppelin, spol. s r.o. (100 000,- Kč), VPÚ DECO PRAHA a.s. (20 000,- Kč), Luxplan, s.r.o. (20 000,- Kč) a ing. Arch. Zdeněk Žilka (15 000,- Kč) na slavnostní znovuotevření Národního technického muzea veřejnosti dne 15. 2. 2011 a
- 363 236,94 Kč od Klubu za starou Prahu na restaurování poškozené sbírky architektonických plánů, dokumentů a pozůstalostí ve výlučném vlastnictví České republiky s právem hospodaření, které byly v srpnu 2002 umístěny v budově Invalidovny v Praze 8 – Karlíně a které byly poškozeny v důsledku záplav povodní v srpnu roku 2002.

11. 5 Členství v mezinárodních organizacích v roce 2011

Národní technické muzeum bylo v roce 2011 členem:

- Mezinárodní svaz muzeí – ICOM (International Council of Museums)

Jako v minulém roce jsme členy mezinárodní profesní nevládní organizace se statutem konzultanta UNESCO, u nás Český výbor ICOM. Členský poplatek roku 2011 byl ve výši 18 380,- Kč (členství je na dobu neurčitou).

ICOM sdružuje muzea po celém světě. Hlavní výhodou je vstup zdarma do členských muzeí po předložení legitimace s platnou známkou (NTM spravuje šest kusů přenosných průkazek, které jsou velmi často využívány zaměstnanci NTM). Účast na všech konferencích a dalších akcích, které ICOM pořádá, umožňuje předávání zkušeností, tematicky zaměřená setkání k problematikám řešeným technickými muzeí. Tím se zvyšuje kvalifikace a mezinárodní zkušenosti účastníků.

- MUT Mitteleuropäische Union Technischer Museeen

Organizace středoevropského profesního sdružení technických muzeí stojí NTM ročně 30 Euro. Členství je na dobu neurčitou. V letošním roce bylo NTM hostitelem setkání účastníků sdružení. Na jednotlivých setkáních dochází k výměně profesních zkušeností. Dále setkání umožňují tvorbu historické encyklopedie středoevropských techniků, organizování výměny výstav, spoluvytváření dětských výukových programů. Veškeré uvedené činnosti směřují ke zvýšení atraktivity členských muzeí.

11. 6 Zahraniční pracovní cesty zaměstnanců NTM v roce 2011

V roce 2011 bylo uskutečněno 20 zahraničních pracovních cest do 9-ti evropských států (Slovensko, Rakousko, Polsko, Německo, Dánsko, Španělsko, Velká Británie, Portugalsko, Francie). Pracovních cest se zúčastnilo 26 zaměstnanců. Pět z nich se zúčastnilo mezinárodních konferencí nebo seminářů a tři pracovníci na nich přednesli své příspěvky. Celkové náklady na zahraniční pracovní cesty v roce 2011 činily 260 146,73 Kč.

12. Činnost pracoviště zajišťujícího působnost zákona č. 71/1994 Sb.

Národní technické muzeum přijalo a zaevidovalo v roce 2011 celkem 10 žádostí, přičemž:

- osvědčení na dobu určitou byla vydána 4,
- osvědčení k trvalému vývozu bylo vydáno 6,
- Ministerstvu kultury ČR nebyla postoupena žádná ze zaevidovaných žádostí, vlastníkům předmětů nebyla vrácena žádná ze zaevidovaných žádostí.
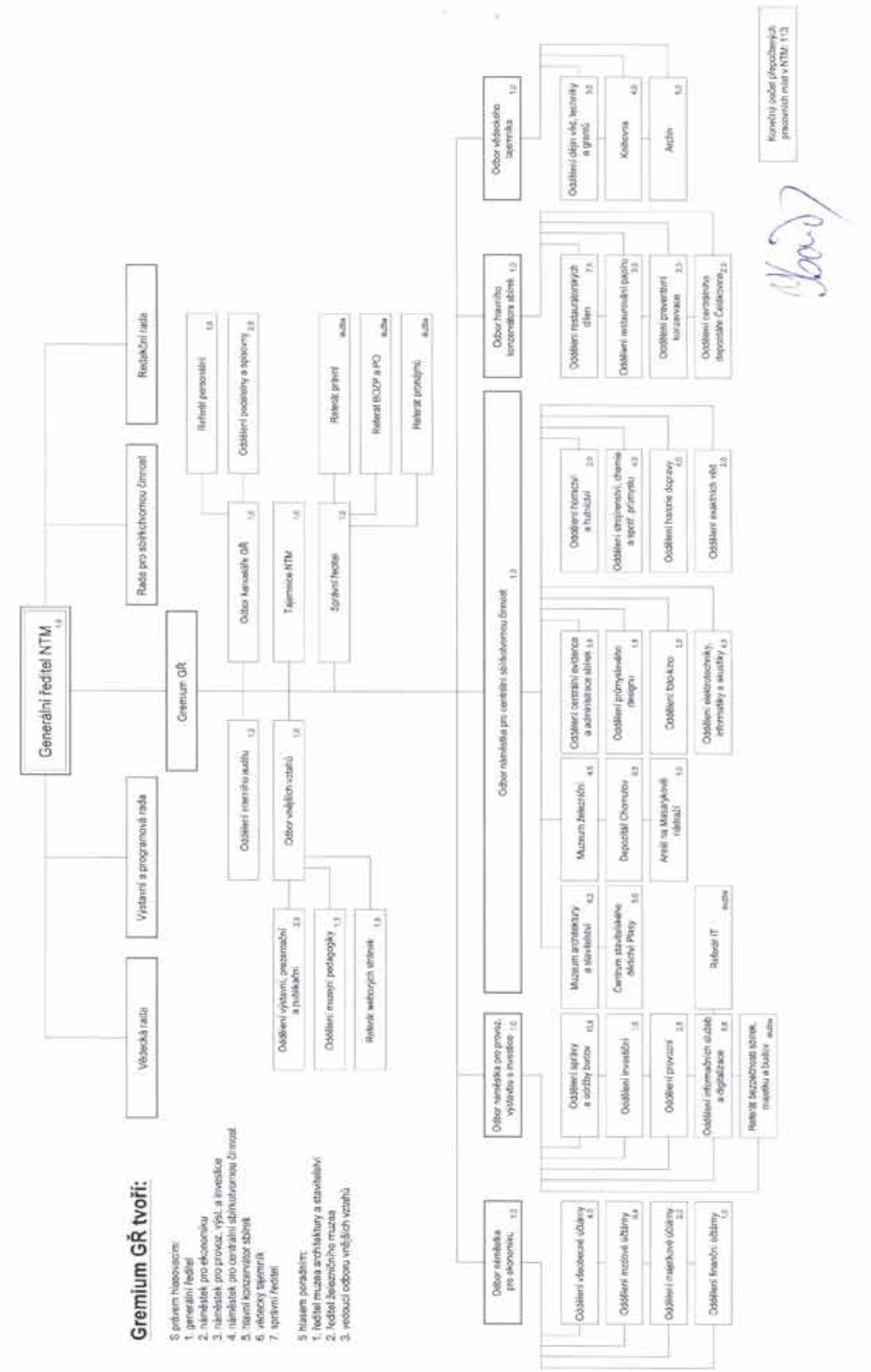
13. Organizační schéma NTM od 1. 11. 2011